

གྲྭ		༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་མན་ངག་ཡང་ཆོམས་ཁྱུས་ལན་མ་བཞུགས་སོ། །	
-----	--	--	--

༡༡། །ཨེ་མ་རྟོ། མ་མི་མིན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ། །རྫོ་རྩེ་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་དགོན། །ཞུས་པས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་
 མཐོང་ན། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཅུམ། །ཁ་འཐོར་ཅུམ་གྱི་ལུས་མཐོང་ན། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྤིད་པ་ཅུམ། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ན། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་
 ལས་ཀྱང་དགོན། །གསུང་། དམ་ཆོས་བྱེད་པ་རི་ལྟར་དགོན། །ཞུས་པས། མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་དང་། །ཆོས་མ་དྲན་ལ་ཆད་བཅུག་ན། །དམ་ཆོས་བྱེད་པའི་
 མི་རྣམས་ནི། །ཟུ་དུམ་ཕྱ་ར་ལས་ཀྱང་དགོན། །གསུང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་རི་ལྟར་ལགས། །ཞུས་པས། སྤྲིག་ལ་སྦྱོད་པའི་མི་རྣམས་ནི། །བྱ་ཆུང་མེ་ལ་འཇུ་བ་དང་། །སྒྲེན་
 པ་བཅན་དུག་བྱ་བ་དང་། །སྦྱོན་པ་གཡང་ལ་མཆོང་བ་དང་། །འདྲེ་ཅན་རང་སློག་གཅོད་པ་འདྲ། །རང་སྦྱག་རང་གིས་ཉོས་པ་ཡིན། །བསྐྱལ་པར་བདེ་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཡང་

གཉིས།

ཆུསས།

༡༡། །གཏན་དུ་སྐྱེ་ཤིང་འདམ་ན་གནས། །ལས་སུ་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་ལ་སྐྱོད། །ཟོ་ཆུན་བྱུང་མོ་ཇི་བཞིན་འཁོར། །སྤྲ་མའི་རྣམ་སྒྲིན་མ་བད་པར། །སྤྲེ་མའི་ལས་ངན་
སྐྱིབ་པ་སོགས། །དེ་བས་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ནི། །ཤེན་ཏུ་སྐྱུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །གསུང་། དད་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཁྱུས་པས། དད་པ་ཞིང་ས་གཤེན་པོ་
འདྲ། །དད་པ་འཆོ་བྱེད་མཁས་པ་འདྲ། །དད་པ་བྱུང་མེད་འཇོངས་དང་འདྲ། །དད་པ་འབྲི་མོ་བཟང་དང་འདྲ། །དད་པ་གཡང་མོ་ལྷག་དང་འདྲ། །དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་མི་
རྣམས་ལ། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞིན། །དད་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིན་འབྱུང་། །གསུང་། དད་པ་ཆེ་བ་བཙོན་འགྱུས་ཆུང་ན་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཁྱུས་པས། དད་
ལྡན་བཙོན་འགྱུས་ཆུང་བ་ནི། །བྱི་ལིང་སྐྱོག་ཏུ་ཆུད་པ་འདྲ། །ཞིང་བཟང་སོ་ནམ་ཆགས་པ་འདྲ། །ཆང་ལ་པབ་འདེབས་བཟུང་བ་འདྲ། །རྒྱ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་མེད་པས། །

138

ཏྲ ཏྲ ཏྲ	༡༡། རྩོད་ན་གནས་པ་ཡིན། མཚན་མའི་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་གནས་པ་ཡིན། རྩེ་འཆི་མེད་པའི་ས་མི་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། དམིགས་མེད་ངང་ལ་ཇི་ལྟར་བཞག། བདུད་ཅེས་བྱ་བ་ ཇི་ལྟ་བུ། ཞུས་པས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ན། དམིགས་མེད་ངང་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ཡིད་བྱེད་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ལ། ཞེ་འདོད་དམིགས་པས་མ་བཅོས་ན། དེས་པར་དམིགས་མེད་བསྒོམ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ སོ། བདུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ནི། རྩོགས་བཅས་བདུད་དང་ཐོགས་མེད་བདུད། དགའ་བོད་བདུད་དང་སྟེམས་བྱེད་བདུད། རང་ལས་བྱུང་ནས་རང་ལ་གཞོད། དཔེར་ན་སྤྱི་ཁྱེད་ཁ་ཆུ་བཞིན། གསུངས། ཐོགས་ བཅས་བདུད་དེ་གང་ལ་བྱི། ཞུས་པས། མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ལ་ཐོགས། གཟུགས་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་རང་བཞིན་གྱིས། ཆགས་སྤང་གཉིས་སུ་བབྱང་བས་བདུད། གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། གཞི་ཅི་ དོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། ཅུ་བྲལ་ངང་དུ་རང་བཞག་ན། གཟུགས་ལ་ཐོགས་པ་བེལ་གཞོན་པས། སྤྲོར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། གཟུགས་ནི་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་བཀའ་དང་མཐུན། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ། བོད་ དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འོང་། རྩོགས་བཅས་བདུད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། རྩེ་ཡི་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། དངོས་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་བར། ཞེ་ལ་གནག་པ་འཆང་བ་དང་། ཡུལ་མེད་ཡིད་ལ་འདོད་པ་དང་། གདམས་ངག་	139
-------------------------------	--	------------

ཏྲ	༡༡། །འདའ་བར་འགྱུར། །དགའ་བྱོད་སྒྲེ་མེད་རང་སར་དག །རར་འཛིན་ཞེན་མེད་རང་སར་གྲོལ། །རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །དེ་ལྟར་དགོངས་ཤིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །བདག་ཉིད་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཤེས་ན། །བདུད་	
ཏྲ	ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོམ་པ་ཡིན། །སྟེམས་བྱེད་སྟེམས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རང་སྟེམས་ཡིན། །སྣང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་རང་སེམས་ཡིན། །ལྟ་དང་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །དེ་ཡང་རང་གི་སྟེམས་བྱེད་ཡིན། །སྟེམས་	
ཏྲ	ཀྱི་རྒྱ་འགྲུལ་ཆད་ཅམ་ན། །སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན། །དྲན་པ་འགོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །ཐམས་ཅད་སྟེམས་ཅམ་ཡིན་ཤེས་ན། །སྟེམས་ཆས་ཆོས་ཀྱི་བྱང་མི་བྱལ། །མ་བྱལ་པ་རུ་བཞག་ཅམ་ན། །བདུད་རྣམས་ཟེལ་	141

ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། །འཛིག་རྟོན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འགྱུས་ན། །སེམས་ཀྱི་ཐག་པ་ཆོད་པ་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡིས་དེ་དགོངས་ན། །བདུད་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། །ཅོལ་
 བ་མ་ལུས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཅོལ་བྲལ་ངང་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །དི་བཞིན་དགོངས་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉན་སར་འགྲིམ་པ་དི་ལྟར་ལགས། །ཞུས་པས། །ཨེ་མ་ཏོ། ཐོག་ཏུ་བྱང་བའི་རྒྱུན་
 ངན་དེ། །ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དགལ། །དང་པོ་གདམས་ངག་རྫོམས་སེམས་ཀྱིས། །གཉན་ས་ལ་སོགས་འགྲིམ་ཅམ་ན། །རྒྱུན་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ། །གདམས་ངག་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ངེས། །སེམས་དང་

༥	༡༡། །བཞིན་དུ་བཞག །ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ཤེས་པ་བརྗེད་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བའི་བྱ་བྱེད་མེད་པར་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པས་བསྐྱོམ་མི་བསྐྱོམ་གྱི་འཇིན་པ་མ་ ཞུགས་པར་བཞག་པ་= སྐྱེ་མེད་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ནས་= ཁོངས་ཤིགས་ཀྱིས་བཤིགས་ལ་= ཚོས་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཅེས་གདབ་གད་ཡང་མ་ཞུགས་པར་= ཚོས་ཉིད་སྐྱོན་ཡོན་ གཉིས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། སྐྱོན་ཡོན་གད་ལ་མི་བསམ་པར་= དེས་འགའ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྟར་དབང་པོ་སྟོ་ལྟར་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བྱ་ཚུང་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟན་ནེ་ཉལ་ལེར་བཞག་གོ །ཚོས་ ཉིད་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། སྐར་མདའ་འམ་སྐྱེས་པས་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྒྱང་ཅེར་གཏད་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་ལས་སངས་རྒྱས་དོན་ལ་མེད་པས་གཡས་ མེད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་མེད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིག་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་དང་མི་དགའི་གཟའ་གཏད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེན་ཐོམ་མེ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ལར་བཞག་ ཅེས་ཏེ་ཆེད་དུ་མི་རྟོག །གདམས་ངག་གི་གནད་ཀྱིས་ཟིན་ན། གད་ལྟར་བཞག །ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡིན། ཡང་ནི་དོན་རྩ་བ་དང་བྲལ་བའི་གོ་བས་མ་ཟིན་ན་ཇི་ལྟར་བཞག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། །	143
༥		
མུ		

ཨྲ རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས། སྟོང་པའི་སྤྱད་ཐབས་ཇི་ལྟར་སྤྱད། །ཞུས་པས། རོན་ལ་སྟོང་རྒྱ་མི་དམིགས་ཏེ། །རྒྱུན་སྤང་ལའོར་བའི་རང་སྟོང་ནི། །རྟོག་མེད་པག་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད། །ཅིས་མེད་སྟོན་
 པ་བཞིན་དུ་སྤྱད། །སྟེམས་བྱེད་རྟོག་པ་བྱུང་བ་ན། །བྱིས་པ་མགོ་བྱུག་བྱེད་པ་བཞིན། །སྤྱང་ཡང་དེ་ཡི་ཐོག་ཏུ་སྤྱར། །རྒྱུན་སྤང་རྩ་ལ་ཤར་ཅི་བྱུང་ཡང་། །རང་གོལ་དགོངས་པས་བེན་པར་སྤྱད། །འདི་སྤྱད་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་
 མ་བཅུལ། །འདི་ཀ་ཡིན་གྱི་གདམས་ཁ་མེད། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་སྟོས་པའི་གཏམ་མི་གཏང་། །སེམས་ལ་ས་བེན་མི་བདོག་པས། །འཇིག་རྟེན་དགའ་བོད་བདུད་གྱིས་བྲིས། །སྟོ་བ་སྟེད་པའི་ཆོས་གཏམ་བཏང་། །ཉམས་དང་
 སྤྱར་བའི་སྤྱ་ཆུང་སྤང་། །ཅི་བྱ་སྟམ་པའི་སྟོ་བ་བསྟེད། །ག་ན་འདུག་ཀྱང་འབོལ་ལེ་བ། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་གཞོག། །ཡི་མུག་པ་ཡི་སེམས་བཞིན་དུ། །ང་ལ་ཅིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱ་མེད། །ང་ལ་སྤྱས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། །ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་ཀུན་བཞག་ནས། །བག་ཆགས་ཀུན་ལས་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙོད་ཅེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་ཞུས་པས། གྱེ་རིགས་ཀྱི་བྱ། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གཙོད་པ་ཡིན། །སེམས་ནི་སྟེམས་སུ་
 གཙོད་པ་ཡིན། །སྟེམས་སུ་མ་འདུས་གང་ཡང་མེད། །སྟེམས་བྱེད་ཅམ་དུ་གོ་ཅ་ན། །དཔེར་ན་ཁང་སྟོང་རྒྱན་མ་བཞིན། །ངོ་ཤེས་ཅམ་གྱིས་བྱུངས་མ་བྱུག། །གོ་བ་ལོང་པར་བྱ་བ་ལས། །ཆེད་དུ་རོན་ལ་སྤྱད་དུ་མེད། །

ཏྲ ཡ མཎྜ	༡༡། །མི་ཕོད་བརྗེ་བས་གཙོད་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཕོད་བརྗེ་བ་ལ་དོན་མཆིས་སམ། །ཞེས་ཞུས་པས། །སྤྱིད་ལ་འབྲལ་བར་མི་ཕོད་དང་། །སྤྱལ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་ཕོད་དང་། །ལྷ་ལ་མི་ཕོད་མི་ཕོད་དང་། །འདྲེ་ལ་ལུས་སྦྱར་མི་ཕོད་དང་། །རང་བྱིམ་སྤོང་བར་མི་ཕོད་དང་། །གཉན་ས་འགྲིམ་པར་མི་ཕོད་དང་། །ནད་དང་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལ། །མི་ཕོད་བཞིན་དུ་ཐོག་བརྗེས་ན། །རོ་སྟོམས་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་འཕགས། །ཀྱུན་གྱང་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་འགྱུར། །དགག་སྦྱབ་རྟོག་པ་ཆུང་བར་འགྱུར། །དགག་སྦྱབ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོའི་ངང་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ངེ་ལྟར་བབྱིད། །ཅེས་ཞུས་པས། །དང་པོ་བྱི་ཡི་བྱིན་རྒྱལས་ནི། །ཉམས་དབྱངས་སྦྱ་ཆུང་སྦྱང་བ་དང་། །སྤྱོད་ལམ་བརྗེད་བར་བྱས་པ་ཡིས། །གཞན་མོས་སྦྱེས་ལ་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་། །ནང་གི་བྱིན་རྒྱལས་བྱ་བ་ནི། །འདྲེ་དང་ནད་པ་རང་གི་སེམས། །གཉིས་མེད་གཅིག་གི་ངང་བཞག་པས། །སྤྱལ་བསྐལ་ཞི་བའི་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་། །གསང་བའི་བྱིན་རྒྱལས་བྱ་བ་ནི། །བྱིན་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྒྱལས་ནི་འགགས་མེད་ཤུགས་ལས་བྱུང་། །ཆོས་ཉིད་སྟོམས་དང་བྲལ་ནས་ནི། །རྩོལ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ངང་བཞག་ན། །བྱིན་རྒྱལས་འབད་བ་མེད་པར་འབྱུང་། །འབད་བ་དང་བཅས་བྱིན་རྒྱལས་ནི། །བྱིན་དང་མི་ལྟན་རུས་པ་ཆུང་། །གཞན་དོན་བྱས་གྱང་སྤྱིབ་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །	145
-------------------------------	--	------------

༥	༡༡། །བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོ་རྒྱ་མེད། །སྤང་ནས་འབྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོ་མ་མཐོས། །བྱིས་པའི་སློ་བྱིར་མ་འབྲེང་	
དཀྱ	ཞིག །སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱིར་མ་བྱེད་ཅིག །སླེ་མེད་དམིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འཁོར་བར་དོགས་པ་མ་བྱེད་ཅིག །རྣམ་ཏྟག་བྱངས་སུ་མ་འཛིན་ཅིག །མི་ཏྟག་བསྐྱོམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཡེ་ནས་སེམས་ཉིད་སླེ་མེད་	
མུ	ལ། །སླེ་མེད་དོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མི་སླེ་རེ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཡེ་ནས་ཆོས་ཉིད་བྱར་མེད་ལ། །ཚོལ་བས་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ཞིག །ཆོས་ཉིད་གདལ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །དམིགས་པས་བསྐྱུད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འཁོར་	147
མུ	འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ། །རེ་དོགས་བསམ་པ་མ་འཆའ་ཞིག །འཁོར་བ་འཛིན་མེད་ཟུང་འདས་ཡིན། །ཟུང་འདས་འདོད་པ་འཁོར་བ་ཡིན། །མ་རེ་མ་དོགས་རིགས་ཀྱི་བྱ། །མ་སྐྱོམས་མ་འཛིན་རིགས་ཀྱི་བྱ། །མ་	
	དགག་མ་སྐྱོད་རིགས་ཀྱི་བྱ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མིང་ཡང་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་པས་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མེད། །ཅས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཞུས་པ། །མི་བཟླ་མི་	
	བསྐྱོམ་མི་སྐྱོད་མི་བསྐྱབ་བཅ། །ཞུས་པས། །དོན་ལ་བཟླ་རུ་མ་མཆིས་པས། །ཟླ་བྱེད་གྲོལ་བའི་སླེས་བྱ་དེ། །མ་ནོར་ཟླ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །དོན་ལ་བསྐྱོམ་ཡུལ་མ་མཆིས་པས། །སྐྱོམ་བྱེད་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་དེ། །	

148

དྲ ཡ མུ	༡༡། །བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབྱུང་། །ཆེག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་སེམས་པར། །དོན་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་ལ། །མེས་པ་བྱས་ནས་དོན་འབྱུང་ན། །དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །གསུང་མདོ་སྡེ་ཙམ་ལ་རྟགས་འབྱུང་ན། །དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དེ་དང་མཚུངས། །ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ཆེག་ལ་མཁས་པ་མཁས་པ་མིན། །དོན་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །དོན་ལ་ བསམ་ཞིང་རང་རིག་སྐྱེ། །དོན་ནི་སྒྲོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དབྱིངས། །ཆེག་གིས་རང་ཉིད་མཆོན་པའི་ཐབས། །དོན་ལ་ཞོག་ཅིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ལམ་ལ་བསྐྱོད་རྒྱ་མ་མཆིས་པས། །གཞི་ ལ་ཞོག་ཅིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱ་མ་མཆིས་པས། །རེ་བ་མ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་བྱ། །འཁོར་བར་ལྷུང་རྒྱ་མ་མཆིས་པས། །དོགས་པར་མ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་བྱ། །སྒྲོང་པ་སྐྱེད་རྒྱ་མ་མཆིས་པས། །དུས་གསུམ་རྒྱན་ དུ་ལྷག་པར་ཞོག །དེ་ལྟར་ཅོལ་མེད་ངང་བཞག་ན། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཆོད། །ཉོན་མོངས་རྣམ་ཉོག་ངང་གིས་འགགས། །བདུད་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ངང་སར་གྲོལ། །འཁོར་བ་ལྷུང་འདས་གཉིས་སུ་མེད། །གཅིག་ དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དབྱེས་པ་ན། །བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ། །བརྒྱུད་པ་བྱང་ཞིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །སྐལ་ལྷན་སྒྲོངས་ཤིག་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཀྱི་	149
------------------------------	--	------------

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	གཙུག་ཡུལ་འདི་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་ཞུས་པས། བདུད་ཉིད་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཉིད་སེམས་སྤྱོད་ཤེས་གྱིས། །སེམས་ལ་བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་པར། །མ་བཅོས་པ་ལ་བཞག་པ་ནི། །བདུད་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅི་བྱུང་ ཡང་། །སྐྱེ་མེད་ངང་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱོད། །བདུད་གྱི་གཙུག་ཡུལ་ཞེས་སྤྲུགས་སྤྲུངས། །དོན་གྱི་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་འདི་མི་གཞན་ལ་སྤེལ་ལམ་མི་སྤེལ། ཞུས་པས། །བྱིད་གྱིས་སྤེལ་བས་མི་ འཕེལ་གྱི། །དད་ལྡན་སྐལ་པ་ལྡན་པ་ནམས། །དད་ཅིང་འདུག་ན་བསྟན་པར་མཛོད། །རྒྱུན་གྱིས་དད་པའི་གང་ཟག་ལ། །ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ནན་ཆེར་ཐོབ། །ནད་སོས་ཅི་འགྱུར་ཆ་མེད་པས། །ཡིག་སྒྲ་སྦྱིན་པར་མི་འགྱུར་ རོ། །གང་ཟག་སྦོད་ལ་བརྟགས་པ་གཅེས། །འོར་གྱི་ཕྱི་རུ་བཀའ་དོགས་ཡིན། །འོན་ཀྱང་འོར་ལ་བརྟག་ཏུ་བརྟུབས། །འདི་ལ་ཆུད་གསོན་མི་བརྟུབ་ན། །ངེས་པར་སྐལ་ལྡན་ལས་ཅན་ཡིན། །ཁྱོགས་པར་གྱིས་ལ་ཆོས་ འབྲེལ་གྱིས། །སྦོད་མི་ལྡན་ལ་བསྟན་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་གཅིག་མི་རྟག་འགྱུར་དུས་སྤྱུ། དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གཤེགས། ཞེས་ཞུས་པས། །སྐྱེ་མེད་ངང་ལ་དགོངས་པ་མེད། །འགག་མེད་ངང་ལ་གཤེགས་ ཡུལ་མེད། །འོན་ཀྱང་དམིགས་མེད་རང་གྲོལ་ནས། །ལྷང་དེ་ལྟན་ནེ་ལྟམ་མེ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞུས་ལན་གྱི་གདམས་པ་ཡང་ཆོམས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཏི། །བདུད་གྱི་སྟོབས་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ་	150
--	---	------------

༩ ཡ མ	༡༡། །ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཨ་མ་ངོ་མའི་བདུད་གྱི་གཙུག་ཡུལ་འདི་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ངེ་ལྟར་བགྱི། །ཞུས་པས། །གཙུག་ཡུལ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་གསུངས། །དེ་ཡང་དད་པ་ཅན་ངན་སོང་གི་གཡང་ལ་མི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཅན་འཁོར་བའི་སྒྲོག་ཏུ་མི་འདུག་པའོ། །དད་པ་ཅན་ཆོས་སྒྲོད་དུས་གདབ་མེད་པར་བྱ། །རང་སེམས་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་ངོ་སྒྲོག་མེད་པར་བསྐྱང་བས། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་རོ། ། ཤེས་རབ་ཅན་འདུག་སྒོ་ངན་པ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོར་མི་འདུག །རྣམ་ཏྲོག་ངན་པ་གྲུལ་མི་སྒྲིག །བསྒྲོམ་ཉམས་བདེ་གསལ་གསེར་གྱི་སྒྲོག་ཏུ་མི་གཞུགས། །ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན་འདུག་སྒོ་མ་ནོར་བ་གཙུག་གི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས། །སྒྲོམ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །གསུངས། །ཉམས་སུ་ལེན་ན་ངེ་ལྟར་བགྱིད། །ཞུས་པས། །དང་པོ་ལྟ་བུ་ཐག་བཅད་པ་དང་། །བར་དུ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། །ཐ་མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འབྱེར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་གསུངས། །འདིའི་དུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོར་འདུག་ཞུས་པས། །བཤའ་པས་འཆལ། །བསྒྲོམ་པས་གོལ། །འདོད་པས་ལུང་གསུངས། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་བསྒྲོམ་ཞུས་པས། །གཉིས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དགའ་མི་དགའ་དང་བྲལ་བ་ལ་སེམས་སྦྲེམས་མེད་འགྱུར་མེད་དུ་བཞག་གསུངས། །དམིགས་པ་གཅིག་ཞུས་པས། །གཏད་སོ་མ་བྱས་པས་གོལ་ས་ཆོད། །དམིགས་མེད་	151
----------------------------	--	------------

ཅམ་གྱིས་འཛིན་པ་གྲོལ། ང་ལ་གདམས་ངག་གཡས་མེད་ཅིག་ལས་མེད་གསུངས། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ནས་གཉེན་པོ་ཇི་ཅུག་ཏུ་བཏང་ཞུས་པས། གསལ་ཆ་མ་འགག་སྟེ་འཛིན་ཆ་མ་བྱལ། བདུད་ཤར་ཅམ་ན་དགོས་
 པའི་གཙུག་གིས་སྟེན་པར་བྱ་གསུངས། ཆོས་འདི་ལ་ཆོག་བྲལ་གོ་དགོས་པར་འདུག་ཞུས་པས། གཙུག་ཡུལ་འདི་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་ཆེ། སྟོབ་པར་སྤྲོ་ལ་རྟོགས་པར་དགའ། རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་གསུངས། གཉེན་པོ་
 ཐུབ་ཀྱང་སྤང་བ་འདི་ལ་འབྲི་ཤིང་གདའ། ཞུས་པས། ལར་ཞེན་པ་རང་ལོག་ཅིག་ནང་ནས་འཆར་དགོས། ཞེན་པ་ནང་ནས་མ་ལོག་ན་ཆོས་ལས་སུ་ཆེ་སྟེ་གཙུག་བྱ་སྟམས་པ་རང་ཡང་བདུད་ཡིན་གསུངས། གཙུག་རང་
 ཇི་ལྟར་བཀྱི་ཞུས་པས། གཙུག་ཀྱང་བྱའོ་བྱེད་དོ་སྟམས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་དགའ་ལ་རེ་ཅམ་གཡས་མེད་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། གཙུག་ཡུལ་རྟོགས་ཆད་གང་ལགས། ཞུས་པས། སྟམས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གསུངས།
 སྟམས་དང་བྲལ་བའི་ཆད་གང་ལགས། ཞུས་པས། སྟམས་དང་བྲལ་བའི་ཆད་ཉམ་ང་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རྟོགས་ཇི་ལྟ་བུ་མཆི་ཞུས་པས། བྱི་སྤང་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ། ནང་སེམས་ཉིད་ལ་འབྲི་
 པ་མེད་པ། གསང་བ་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡོང་གསུངས། གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅི་འབྲུལ་ཞུས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ཤེས་པས་མ་རིག་པའི་འཛིན་པ་བྱུང་། དེས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་འཁོར་ཞིང་རྒྱུད་ཏུ་བྱུག་ཏུ་

ཏྲ	༡༡། །འབྲུམས་པ་ཡིན། ཚེས་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་མེད། འཇིན་འཇིན་པོ་འདོད་འདོད་པོས་འབྲུགས་པ་ཡིན་གསུང། འཇིན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་	
ཏྲ	རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་ལ། འཇིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། སེམས་ལ་ཅི་ཡང་མེད་བསམ་པར་ཞོག། །ང་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གསུང། མ་བསམ་བྱ་བ་ཅི་ཅམ་གཅིག་ལ་ཟེར་ཞུས་པས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།	
མུ	རིག་པ་འདི་ལ་འཇིན་པ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། སེམས་འདི་ཚུད་མ་གསོན་པར་སྒོམས་ཤིག་གསུང། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར་ཞུས་པས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། བདག་དུ་འཇིན་	153

པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས་ཞེན་པ་རང་ལོག་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་རྒྱད་ལ་མ་སྦྱེས་ན་ཚེས་བྱེད་པ་སྐད་བྲས་ཀྱང་ཕན་མེད་གསུང། དང་པོ་འང་གཅིག་ཤུར་འོངས། ཐ་མའང་གཅིག་ཤུར་འགྲོ་བས་ད་ལྟ་ཡང་གཅིག་

ཤུ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་གསུང། གཙོད་འདི་གོ་ནས་ཚེས་ཀྱན་གཏན་ལ་ཤེབས་པར་འདུག་ཞུས་པས། ཚེས་སྦྱི་དང་མཐུན་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་འཕགས། གཙོད་གོང་ཁལ་ཡིན་གསུངས། ཚེས་སྦྱི་དང་འབྲེལ་བྱིན་དེ་

ཅམ་འོང་བ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དོན་ལ་འབྲུལ་པ་འཇིག་པ་ཡིན། །རེ་བ་བཞིགས་ན་ལྟ་དང་འབྲལ། །དོགས་པ་བཞིགས་ན་འདྲེ་དང་འབྲལ། །འབྲུལ་པ་བཞིགས་ན་འདྲེ་དང་འབྲལ། །གསུངས་སོ། །ཞུས་ལན་རྩ་རྩེ་

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ།། ཨ །།ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་བདུད་ཀྱི་གཙུག་ཡུལ་ལས་ཉིང་ཆོམས་བཞུགས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དགོངས་པ་འགོལ་བའི་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་མ་ངོ་མོ་ལ་བ་ཀྱི་སྒྲོལ་མས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་ངག་དང་། སེམས་ངོས་བབྱང་བའི་གདམས་ངག་དང་། བྱིན་རྒྱབས་ལུས་སེམས་སྤལ་བའི་གདམས་ངག་དང་། སྒྲོམ་པ་གནས་ལུགས་ལ་བཞག་པ་དང་། ལྟ་བ་བདུད་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་མ་ཁོར་བ་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་བབྱང་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཕྱག་འཆེལ་བ་དང་། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་བ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེ་དག་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྒྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ངོས་བབྱང་བ་ནི། དེའང་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། དུས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་ཞིང་རྒྱད་དུག་དུ་འབྱམས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་ན། རང་གིས་རང་ངོ་མ་ཤེས། སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་གིས་མ་བེན། རང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབད་ཚེལ་ཆུང་བ་དང་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་པན་ཆད་ཀྱང་ཤེས་རིག་ཡན་པར་བཏང་ནས་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ལ་	154
--------------------------------------	---	------------

ལྟོ། འཕྲུག་ཏུ་མ་བྱས་ན། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཐར་བས། རང་དང་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དང་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། བཏང་སྒྲོམས་དང་ལེ་ལོའི་དབང་
 དུ་སྐྱད་ཅིག་གྲང་མི་གཏང་བར་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྒྱལ་བའི་ལུང་ཟབ་མོ་ཀུན་ཐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས། ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲོམ་
 དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ངོས་ཟིན་དགོས། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ངོས་འཛིན་པ་དང་། བཞག་ཐབས་བསྟན་པའོ། དེ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་དང་པོ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་། བར་དུ་
 རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད། ཐ་མ་སྐྱེ་འཛིག་དང་འཕོ་འགྱུར་མེད་དེ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མཆོན་ཉིད་འདི་ཡིན་བསྟན་དུ་མེད་པ། རང་བཞིན་གསལ་ཞིང་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དོན་འདུས་མ་བྱས་པ།
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་ཡུམ་ཆེན་ལས། སེམས་ནི་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་
 བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བདུན་ཏེ། མ་བཙོས་པར་བཞག་པ། མ་བསྐྱེད་པར། མ་བསྐྱུར་བར། མ་ཡོངས་པར། རང་ལུགས་སྲུ། རང་སོར། གཉུག་མར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་

ལྷ་གྲོལ་གྱི་སེམས་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་པ་རང་ལུགས་སུ་སྟོན་གྱིས་སྟོན་ལ། འཛོལ་ལེ། ཤེག་གོ། སིང་ངེ། གསལ་ལེ། ཡེར་རེ། རྟོགས་མེད་དུ་གདལ་ལེ། རིག་མེད་དུ་བྱལ་གོ། སིང་ངེ། རྟལ་ལེ། དགའ་ཡལ་ལེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ལ་ཡང་སེམས་མ་ཞོར་བར་བདེ་སང་ངེ་བ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱད་པར་བཞག་པ་ནི། རང་གི་སེམས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་མི་དགའ་དང་། བདེ་སྤྱད་དང་། ཚ་གང་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་། དག་གཉིན་དང་། བདག་གཞན་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཞེན་པ་དང་། འཁོར་འདས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡུམ་ལས། གཟུགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འདྲེ་བར་མི་འགྱུར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེ་བར་མི་འགྱུར། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་འདྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པས་མ་བསྐྱར་བར་བཞག་པ་ནི། རང་གི་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་སྟེམས་མེད་དུ་བྲིས་སེ་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་སྤངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་ལ་མ་ཡེངས་པར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་བསམ་དུ་མེད་པའི་

ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ ལྷ་	༡༡། །ངང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ། རྒྱུ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ལ་ཡང་མ་ཡེངས་པར། ཉམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ ཉི་ཉམ་མཁའ་ཉི་ཉམ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ཉི་ཉམ་དེ་ལས་མི་འདའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་རང་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་རྣམས་རྟོག་གང་ལ་ཡང་མ་ཞོར་བ་བདེ་སྟོང་། གསལ་བའི་ངང་ལ་ཤེས་པ་རྟོན་མེད་ དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་འདུ་ཤེས་མི་འདུག་པར་རང་སོར་འདུག་པ་ནི། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་ ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་པར་གནས་པའི་ངང་ལ་རྟོག་གོ་ཡེར་རེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་དམིགས་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་གཉུག་མ་ཇི་བཞིན་པར་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ ལ་སྒྲོ་བྱ་བྱུང་མེད་པས་བྱུང་བདེ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པར་རང་ལུགས་སུ་ལྷན་ནེ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱད་པ་ལས། འདི་ནི་ཉམ་མཁའ་ཁམས་དང་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ སེམས་ངོས་ཟེན་པའི་ངང་ལ་འཛོག་ཤེས་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཅུལ། ཉམས་དང་རྟོད་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལུས་སེམས་དང་ཕྱལ་བའི་གདམས་ངག་ནི། དང་པོ་སྦྱབས་འགྲོ་
-------------------------------	---

སེམས་བསྐྱེད། མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདག། དེ་ནས་ཀག་གིས་ལངས་ལ། ཀང་པ་གཉིས་གཤེན་སྟེ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས། ལུས་གིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ། ཤེས་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་
 སུ་མི་གཞུག་པར། ལུས་སེམས་ལ་གཞིག་འདྲེལ་འདི་ལྟར་བཏང་སྟེ། ལུས་འདི་གཟུགས་སྒྱུ་བ་ལྟ་བུ། ཆོར་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། འདུ་ཤེས་ཚུ་ཟླ་ལྟ་བུ། འདུ་བྱེད་སྟེག་སྒྱུ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུ། མི་རྟག་པ།
 ལྟག་བསྐྱེལ་པ། མི་གཙང་པ། ཚུ་སེར་ནག་ཁྲག་གི་རྒྱལ་པ། རུས་པའི་དུམ་བུ། ཅ་དང་ཚུ་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ལས། བརྟན་ཞིང་ཐེར་བྱག་པ། ཡིད་བརྟན་དུ་
 རུང་བ་གང་ཡང་མི་འདུག །སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བར་འདུག་པས། ལུས་སེམས་སྤལ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་གཞག་དགོས་སྟུམ་དུ་བསམ་ལ། རང་གི་སེམས་
 འདི་ཀང་མཐེལ་གཉིས་སུ་ཐེག་ལེ་ལ་རྩིལ་བསྐྱུས་ལ། དེ་ནས་མས་ཡར་རྩིལ་ལི་ལི་བྱངས་ལ། ལྟེ་བར་དར་གཅིག་བཟུང་། དེ་ནས་སྟོང་གར་བྱངས། དེ་ནས་སྟེ་སྟོང་དུ་བྱངས་ལ་དར་གཅིག་བཟུང་། དེ་ནས་སྟེ་བོ་
 ཆོངས་པའི་བྱ་ག་སྟེ་བའི་ནང་ན་ཡར་རྒྱང་སེམས་འདྲེས་པ་དེ། མདའ་རྒྱངས་གང་ཅམ་དུ་རྒྱང་འཕགས་ལ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་སྤལ་གྱིས་བཏང་། ཞེན་མེད་དུ་བཏང་། ཡན་པར་ཐོང་། ལྟག་པར་ཐོང་། རང་དགར་

ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ ལྷ་	༡༡། །ཁྱབ་བདལ་དུ་སྟོང་སང་། རིག་པ་ཐོད་ཀླལ་རྟེན་མེད་དུ་ཐོང་། འབྲེལ་མེད་དུ་ཐོང་། ཞེས་པ་བདེ་སྤེལ་སྤེལ་བ་ཞིག །དགའ་ཡལ་ཡལ། བག་ངོ་ཁུར་ཁུར། རྣམ་མཁའ་དང་ཞེས་པ་གྲག་འདྲེས་པའི་དང་ལ་རིག་པ་ སྟོང་སང་དེ། ཞེས་པ་གསལ་སིང་དེ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་བཞག་པས་རིག་པ་ཟེན་པའི་རྟགས་སུ། འཕར་བ་དང་། འདར་བ་དང་། དངང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། འཕྱོང་བ་དང་། འཛོག་པ་དང་། སྐད་སྒྲ་ཆོགས་འདོན་ཞིང་སྒྲ་ མའི་དབང་དུ་ཅི་མཉེས་འབྱུང་སྟེ་ཉམས་སྦྱེས་པའོ། །ཉམས་སྦྱེས་ན་སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དང་ལ་མ་ཡེངས་པ་བསྒྲོམ་ པའོ། །དེའི་དང་ལས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་འབྱེར་ཞེས་པ་སྟོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་རྟོགས་ཞིང་མཉམ་པར་གྱུར་པ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ན་ཆ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆགས་སེམས་གང་བྱུང་ཡང་དེ་ ལྟར་ལམ་དུ་འབྱེར་ཞེས་པར་བུའོ། །བཞི་བ་སྒྲོམ་པ་གནས་ལུགས་ལ་བཞག་པ་ནི། དང་པོ་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ཐོབ་ཅིང་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་བྱས་ནས། བསྒྲོམ་པའི་གནས་ནི། དུར་ཁྲོད་དམ། རྟགས་ཆལ་ཆེན་ པོའམ། འཆད་གསེབ་བམ། ཞིང་གཅིག་གམ། རེ་རུལ་ལམ། ལྷ་ཁང་རྟོང་པའམ། མཆོ་དབྱས་སམ། གངས་སམ། ལྷ་འདྲེ་ཆེ་བའི་སར་བྱིན་ནས། བསྒྲོམ་པ་ནི། ཞེས་པ་སྤར་གྱི་བསྒྲིམ་པ་དེ་སྟོད་གྱིས་སྟོད་ལ། ཅོག་གིས་	159
-------------------------------------	---	------------

ལྟོ་ ལྟོ་བུ་ ལྟོ་མ་	༡༡། །དེས་པའི་ཤེས་པ་ལྟག་གིས་སྒྲེའོ། །དེ་ཙམ་ན་བདུད་ཚེས་ཉིད་དུ་ཚོད། རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར། དུག་ལྷ་སྒྲན་དུ་འགྱུར། ལྷས་ངན་གཡང་དུ་ལེན་པ་ཞེས་བྲུའོ། །ཡང་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་ཉམ་ང་དང་བག་ཚ་ མེད་པར་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པར། ལྷ་འདྲེའི་བྱག་ཚེམ་དང་། ལུར་སྒྲ་དང་། དེགས་པ་དང་། འཐེན་པ་དང་། སྒྲིགས་པ་དང་། སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་འདོན་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་པ་དང་། རི་བསྐྱེལ་བ་དང་། དེ་ ལྟར་ཚོ་འབྱུལ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་པ་འོང་སྟེ། དེ་ཙམ་ཚོ་འབྱུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་སྒྲ་དུ་ཤེས་པར་བྲུའོ། །དེ་ཉིད་དགོ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱུལ་འདེབས་པ་ཡིན་པས། ལུས་ལ་ལུས་སུ་མི་གཟུང་། ལྷ་ལ་ ལྟར་མི་གཟུང་། ཚོ་འབྱུལ་ལ་ཚོ་འབྱུལ་དུ་མི་གཟུང་། དོན་ཚེས་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་མེད་པ། སྐྱེམས་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་སེམས་རང་ལུགས་སུ་ཤིག་བཤིགས་ལ། སྒོ་བདེ་འཁོལ་ལེ། ཤིག་ གོ། ས་ལེ། སིང་ངེ་བ་ལས་ཡིད་རྟེན་མེད། འབྲེལ་མེད། སྒྲོད་ལམ་གཡས་མེད་ངེས་མེད་དུ་སྒྲོད་ངེ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རྟགས་སུ། སྒོ་བདེ་འཁོལ། ཤེས་པ་བདེ་ སྤྱིལ། ཉམས་དགའ་ཡལ། ལུས་སེམས་བདེ་སིང་། བག་ངོ་ལུར་སིང་སྟེ། བོ་རུང་སྒྲིང་འདོད། ལྷ་ལེན་སྒྲིང་འདོད། དཀྱུ་མེད་དཀྱུ་སྒྲིང་འདོད། ལུར་མ་བྲས་པའི་སྒྲོད་པ་བྲེད་སྒྲིང་འདོད། ལུར་འགོ་བར་མ་འདོད་པའི་	161
--	---	------------

ལྟ་འདྲེ་འོར་ཆེ་སར་འགོ་སྟོང་འདོད་པ་བྱུང་ན། ཤེས་པ་མི་འགོགས་པར་ཤུགས་འབྱུང་ལ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་ནལ་དུ་སྟོན་གྱིས་ཕབ་ལ། ལྟོད་གྱིས་སྟོད་ལ་མ་ཡངས་པར་གོང་བཞིན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ན་
 འདྲེ་སྟར་ཆོད་པ་མཛོན་ནོ། །ཡང་རང་གི་སྟོང་འབྲིན་པ་དང་། བྱོད་གྱི་ཆོས་དང་བསྟོམ་འདི་ཚུག་མིན་ཟེར་བ་དང་། བྱོད་དུས་འདི་ཙ་ན་འཆི་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་པ་སྟོ་ཆོགས་བྱུང་ཡང་བདེན་སྟམ་པར་
 མི་བྱ་བར་ཤེས་པ་འགོལ་ལེ་ཤིག་གོ་བཏང་ལ། ཨ་མ་ཅིར། སྟོ་རྒྱར་བསྐྱེད་ལ་བཞག་གོ། །ཉམ་ང་དང་བག་ཚ་མེད་ཅིང་སྟེམས་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞག་གོ། །ལོག་ལྟ་ཡང་དག་ཏུ་ཆོད་པའི་དུས་སོ། །ཡང་མི་ལམ་དུ་
 ཆོ་འཕྱལ་སྟོ་ཆོགས་སྟོན་པ་འོང་སྟེ། བྲག་གཡང་གི་ཁ་ནས་རབ་ལ་འདྲིལ་ལ་ཁད་པ་དང་། གཙོང་རོང་དང་། ནགས་འདབ་དང་། མཆོར་ཚུད་པ་དང་། ཚུ་ཆེན་པོ་དང་། མེ་ལྷེ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུང་ནག་འཚུབ་མ་དང་། རི་
 ཉིལ་བ་དང་། རབ་མང་པོ་དང་། རོང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལྷ་ལྟོད་གྱིས་བྲེར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྱལ་སྟོ་ཆོགས་པའོ། །ཡང་མི་མང་པོས་དེད་པ་དང་། མཆོན་ཐོགས་པས་གསོད་པ་དང་། གཙན་ཟན་མང་པོས་རྒྱགས་པ་
 དང་། གྲོལ་སོང་མང་པོས་བརྒྱུང་བ་དང་། རི་དྲགས་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་དང་། བྱ་དང་། ལ་སྤང་དང་། ཉ་དང་། སྤལ་སྟོང་དང་། སྟོམ་དང་། རྩངས་པ་དང་། ཉ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་མི་ནས།

ལྟོ་ ལྟོ་ ལྟོ་	༡༡། །མི་ལམ་བཟང་ངན་ཅི་ཡང་འོང་བས་གང་ལའང་རྟོག་པར་མི་གཟུང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་། སྒོམ་གྱི་བསྐྱུལ་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་སྦྲེམ་མེད་རྟོག་མེད་ དུ་ཅི་ཡང་དྲན་པས་མ་བཟུང་བར་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་བཞག། །མི་ལམ་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ། བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ཡང་དག་པར་གང་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་ ཡང་སེམས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཆོ་འབྲུལ་རང་ཞི་རང་དག་རང་གྲོལ་དུ་སྟོང་སྦྲེམས་ཤིགས་ཀྱིས་བཤིགས་ལ་རིག་པ་སྟོང་གསལ་དུ་བཞག་གོ། །དེས་སེམས་བདེ་ལྟན། ཤེས་པ་དགའ་ཡལ། བག་ངོ་ཁྱུར་འགོ། དེ་ལྟར་ རིག་པ་ནམ་མཁའ་དག་པའི་དཀྱིལ་བཞིན་སྟོང་སངས་ཀྱིས་སོང་བའི་དུས་སུ། སྤང་བ་འཇིན་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བའོ། །ཡང་སྦྲིང་མི་དགའ་བ་དང་། འགོ་འདོད་པ་དང་། ཆོག་པ་བ་བ་དང་། རྣལ་མར་སྟོད་སྦྲིང་མི་འདོད་པ་དང་། དག་སྦྱོར་བྱེད་སྦྲིང་མི་འདོད་པ་དང་། སེམས་རྟོག་པ་དུ་མ་ལ་འསྟོ་ཞིང་རང་ལུགས་སུ་མི་གནས་པ་བྱུང་ན། ཤེས་པ་ཡིངས། སེམས་ལ་བདུད་ལྷགས་པ་ཡིན་ པས། དེ་རྫོགས་པ་ནི། སེམས་ཉིད་རང་ཡིན་པས་བདུད་ལོགས་ན་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སེམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་ཤེས་པ་རང་ལུགས་སུ་སྟན་གྱིས་བཞག། །དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་རྟོག་མེད་	163
-------------------------------------	---	------------

༡༡	༡༡། །དེ་ཙམ་ན་དགའ་བོད་ཀྱི་བདུད་སྦྱེ་མེད་དུ་ཆོད་པ་འོ། །ཡང་རིགས་རྒྱག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་མཐོ་རིས་གསུམ་བདེ་རྒྱག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། རན་སོང་གསུམ་གྱི་དུམ་ཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་	
ཡུལ་ཡུལ་	བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་མ་བྱུང་། མ་སྦྱེས་པའི་སྦྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཉམ་ང་དང་། བག་ཆ་དང་། སྦྱེམས་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་སེམས་རང་ལུགས་སུ་རྣལ་མའི་སྦྱང་དུ་བཞག་པས། ཤེས་པ་བདེ་སྦྱང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཆེ་ཉོན་སོངས་པའི་བདུད་རང་གོལ་དུ་ཆོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་ཆེན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཞིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་འདྲིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། སྒོག་པ་དང་། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། དམ་གྲོག་ན་འདུག་གམ། གཡང་ས་	165
མཁའ་མཁའ་	དང་། བྱ་སྦྱིབས་དང་། གཙོང་རོང་དུ་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདུད་ཀྱི་སྦྱོགས་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྦྱེམས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་བྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་འགགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་རྒྱག་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་གནས་ལུགས་ལ་བཞག་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པས།	

ཨྲ་ ལྷ་དྲུག་ མུ་	༡༡། །ཕྱིན་པ་བསྐྱེམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱིང་བ་ལས་བསལ་ནས་ཤེས་པ་རང་ལུགས་སུ་ཕབ་ལ་ལྟན་གྱིས་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་གྱི་བྱིངས་ཏྲགས་ནི། གཉིད་ཆེ། ཤེས་པ་ཉོག། །ཡང་ན་སྟོང་མི་ དགའ་སེམས་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས། དཔུགས་རྩམས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་བྲ། ལུས་དང་། ཉན་དང་། ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེ་ལ་བྱིན་ལ། ཡང་བའི་སར་ལུས་གཅེར་ བྱར་བྱང་སྟེ་མཆོང་རྒྱག་བྲ། ལུས་གཟུ། སྟེང་། བསྐྱམ། རྫོག་སྟོང་དྲན་ཆོད་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ལུས་སེམས་དད་དལ་བྱས་པས་ཤེས་པ་ལྟན་གྱིས་འགོ། དེ་ནི་བྱིང་བ་བཅོས་པའོ། །བསྐྱེམ་སྟོན་གཉིས་པ་ཁོད་པ་ནི། སེམས་རང་ལུགས་སུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པ་འསྐྱར་འོང་། དེ་ལ་གཉིན་པོ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱར་བཏང་སྟེ། འསྐྱོ་བའི་མཁན་པོ་ལ་བལྟས་པས། མཁན་པོ་རང་གི་སེམས་སུ་འདུག་པ་རང་གིས་ངོས་ཟིན་པ་དང་། ཏུར་ གྱིས་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱལ་གྱིས་བཏང་། ལུག་གིས་རྒྱགས་ལ་ཅོག་གིས་བཞག། །ཤེས་པ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ལ། ཡིད་དྲན་མེད་གྱི་ངང་ལ་ལྟན་གྱིས་བཞག། །དེས་མ་ཞི་ན་རི་ཅམ་འགོ་རུས་པ་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ ལ་འསྐྱོར་གཞུག་གོ། །དེ་ལྟར་བཏང་བས་སྒྲར་འགོ་ས་མ་རྟེན་པར་ཤེས་པ་ལྟན་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱིང་ཁོད་གཉིས་སྟོན་གང་ཆེན་བྱིང་བ་སྟོན་ཆེ། ཅིའི་བྱིར་ན། བྱིང་བ་གཉི་ལུག་ཤས་ཆེ། ཁོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཤས་	167
---------------------------------------	---	------------

ཆེ་བས་སོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་ངོ་སྤྲོད་གྱི་སྟེང་དུ་ལྟན་གྱིས་བཞག་པའི་ཆེ་བས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་ཆོད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་འསྐྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀློང་པའི་ཆ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་འཇིན་པ་གལ་
 ཆེ་བས། སེམས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བཤམ་མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྤྲོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གནས་ལུགས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་
 རོན་ལ་ཡེངས་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ངོ་། །ལར་འགལ་རྒྱུན་གང་བྱུང་བའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱུ། ལུས་སེམས་ལ་བསྐྱུ། སེམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཏང་བ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པས། རིག་པ་ཟེན་ནས་བདེ་ལྟན་གྱིས་འགོ། ཉམས་སྟོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོའོ། །དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེ་བར་ཆོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
 དུ་བཅད་ཅིང་བསྐྱེམས་པས། རྫོད་ནམ་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་རྫོད་ལུས་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་བ་དང་ན་ཆ་དང་བྲལ་བ་འབྱུང་། མཚན་མ་ནང་གི་རྫོད་དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་མི་ཆོར་བ་དང་ནམ་ཉོག་མི་སྤྱི་བར་
 འབྱུང་། གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྫོད་སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ལྟན་ནི་སོང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤྲོའོ། །དེ་ནས་གསལ་སྟོང་གི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྲོས་ནས།

ལྟོ་ ༡༡། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེགས་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་བར་དོ་ངང་གིས་འབྱོངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོ་ད་ལྟ་ཡིན་པས། དུས་འདི་ཉིད་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་གྱི་བསྐྱལ་མའམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཤེས་ཏེ། རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྦངས་པས། སེམས་ལ་རྟོག་པ་བཟང་ངན་གང་ཡང་མེད་པར་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བར་འདུག་ཙམ་ན་ད་ལྟའི་བར་དོ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦངས་ཙ་ན། དེས་ཆེ་ལམ་གྱི་དུས་ན་ཆེ་ལམ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། གཉིད་སད་པ་མ་ཆོར་བ་ཆོས་ཉིད་
 སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་གསལ་སིང་ངེ་བ་འདུག་ན་ཆེ་ལམ་གྱི་བར་དོ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཕྲོ་མ་བྱུད་ནས་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་འཆི་ཁའི་དུས་སུ་ནད་དམ་པོས་ཟེན་ནས་ལངས་འདུག་མི་ཤེས། ལྷང་
 བ་ནི་མ་རུབ། འཆི་བར་ནི་ཤེས་ཙམ་ན་ཆོད་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཉམས་ཀྱི་སྟངས་སྟོགས་ན་དངོས་སུ་བྱ། མ་སྟོགས་ན་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ལུས་མཆོད་པར་འབྲུལ།
 སེམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་དུ། ཉམ་ང་བག་ཆ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཡིད་གཉིས་མེད་པར། ལྟོམ་ལ་ཉམས་སྟོང་། ཆོས་ཉིད་རང་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་སློ་མ་ཡེངས་པར་བཞག། །གང་ལ་ཡང་སྟེམས་དང་

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	ཆགས་ཞེན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ངང་ལ་སྒོ་ལྟན་ནི་གནས་པ་ལ་དབྱགས་ཆད་ན་འཆི་ཁའི་བར་དོ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱགས་ཆད་མ་ཐག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལྷགས་གྱི་དོན་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ རོ་བོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆར་བ་དེ་ངོས་ཟིན་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངང་ལ་གནས། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཅུམ་ན། རང་བཞིན་སྒྲེ་འགགས་མེད་པའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་སེམས་རང་ས་ཟིན་པར་བྱའོ། ། དེའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་གྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་དོན་མཛད་པའོ། །དེས་ན་སྤིད་པའི་བར་དོ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མངལ་གྱི་གྲོང་སྤྱོད་རྒྱན་ཆད། འཁོར་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་ལ་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ལ་མིང་བཏགས་ ན། ངལ་སོས། ཆད་པ་བཏང་། དབྱགས་སྤྱིན། བྱ་བ་བྱས། བྱེད་པ་བྱས། ཟག་པ་ཟད། ཁུར་བོར། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ། ཨར་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་གནས་ལྷགས་ལ་བཞག་པའི་གདམས་ པའོ། །ལྷ་པ་ལྟ་བ་བདུད་གྱི་སྤྱོད་ལྷལ་དུ་མ་ཞོར་བའི་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདུད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བདུད་ཆོས་ཉིད་དུ་བཅད་ནས་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅ་བའི་བདུད་དང་། ཡན་ལག་གི་བདུད་ དོ། །ཅ་བའི་བདུད་ལ་བཞི། སྤང་པོ་དང་། ལྷའི་བྱ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དོ། །ཡན་ལག་གི་བདུད་ལ་བཙུང་བ་ཆུད་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་བདུད། བར་ཆད་བཏང་བ་ལ་	170
--------------------------------------	---	------------

ཧྲྀ་ ལྷན་གྱི་ མུ་	༡༡། །ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་བདུད། ཐོགས་བཅས་དངོས་གྱི་བདུད། ཐོགས་མེད་ཡིད་གྱི་བདུད། ཡོན་ཏན་གཡེང་བའི་བདུད། ཉམས་སྤྱོད་རྫོམས་སེམས་གྱི་བདུད། རིག་པ་ཁུ་འཕྲིག་གི་བདུད། རྣམ་རྟོག་སྤྲ་བའི་བདུད། ང་རྒྱལ་རྫོམས་སེམས་གྱི་བདུད། སྤག་དོག་གཞན་སྟོད་གྱི་བདུད། ཤེས་པ་བྱིང་རྟོད་གྱི་བདུད། བཏང་སྟོམས་ལེ་ལོའི་བདུད། ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁྲོའི་བདུད། འདོད་ཆགས་ལོག་འཆོའི་བདུད། ཤེས་པ་གཡམ་སྤྱེར་གྱི་བདུད། ཡི་ཐུག་གཉའ་གཅོག་གི་བདུད། ཁོལ་ཅེ་ཨ་འཐས་གྱི་བདུད། ཁ་གཏོགས་འབྱུང་པོའི་བདུད་དོ། །གཉིས་པ་བདུད་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་ནི། དབང་པོ་རབ་གྱིས་བདུད་གང་བྱུང་ཉམ་ང་བག་ཆ་མེད་པར་རྟོག་མེད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ། །འབྲིང་གིས་ཆོར་བ་པོས་བཅལ་ཏེ། བདུད་རང་གི་སེམས་སྤྱ་ཤེས། སེམས་རང་བཞིན་སྤྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་བཞག་གོ། །དབང་པོ་ཐ་མས། ལུས་ལ་གཞོད་པའི་བགོགས་ལ་ལིང་གིས་བྱིན་ལ། སེམས་དྲན་མེད་གྱི་ངང་ལ་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་ལུས་ལ་ལུས་སྤྱ་མི་གཟུང་། རྟ་ལ་རྟ་དུ་མི་གཟུང་། འདྲེ་ལ་འདྲེར་མི་གཟུང་། བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་བྱལ་གྱིས་བཏང་། ཅོག་གིས་གཞོག། ཤེས་གྱིས་བཤེས། །འཕོལ་གྱིས་གཞོག། སྟོད་གྱིས་སྟོད། ཐུགས་གྱིས་ཐུག། །སྟོང་སང་དེ། བདེ་འཕོལ་ལེ། གསལ་སིང་དེ། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་	171
--	---	------------

འ
ངང་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པས་མཉམ་ཉིད་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དོན་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་པས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྩ་ལ་དང་རྒྱས་པ་འབྱུང་སྟེ། །ནད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་རྒྱལས་བྱེད་ན། །འདྲེ་དང་ནད་པ་མི་དམིགས་པར་བསྐྱོམས་ལ། །གང་ན་སར་བྱག་གིས་བྱལས། །ཕུ་བཏབ། །མཆིལ་མ་
གདབ། །ནད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསམ་ལ། །གང་ལ་ཡང་མ་བྱུབ་ཅིང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངང་ལ་སེམས་བཞག་ལ། །སྐྱབས་འགོ་བྱ། །གསོལ་བ་གདབ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདུད་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བཅད་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ལ། །ལྟ་བ་བདུད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་ཞོར་བར་དོན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བདུད་ཀྱི་གཙོད་ཡུལ་ལས། །ཉིང་ཚོམས་
ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །བཀའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པས་དགོངས་པ་གོལ་བ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ལོ་ལ་བ་ཀྱི་སྟོན་མས་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། ། ༥ ། །ཐུན་མོང་གི་ལེ་ལག་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ། །སྤྲུལ་དམ་པ་
རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་དང་། །བེམ་རིག་བྲལ་དང་གདམས་ངག་གདབ་པ་དང་། །དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་འདི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་སྤིད། །འོན་ཀྱང་སྐལ་ལྡན་

པ་ལག་ ལྟ་བུ་ དཀྱིལ་	༡༡། རྩོད་ཡུལ་ཡིན། རྒྱལ་དམན་རྣམས་ལ་བསྡེགས་མོར་ཆེ། རང་པོར་སྤྲོ་མ་མཉེས་བྱེད་ཅིང་། རམ་ཆོག་སྤང་ཞིང་སྤྱོད་བཅོམ་ལ། རོག་བབ་གདམས་ངག་བསྟན་པར་བྱ། བདུད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ འབྱེད། རོགས་བཅས་བདུད་དང་རོགས་མེད་བདུད། འོན་ཀྱང་སྟེམས་བྱེད་བདུད་ལས་མེད། རྣང་དང་དེ་ནི་སྟོང་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་སྟེམས་བྱེད་མ་ཞུགས་ན། བདུད་རྣམས་མ་ལུས་སེམས་སུ་བཅད། སེམས་ནི་སྟེ་ མེད་དབྱིངས་སུ་ཡལ། བདུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་། སེམས་ནི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། རྣང་དང་སྲིད་དང་ལྟ་དང་འདྲེ། དོ་བོ་མ་གྲུབ་རང་སར་གྲོལ། སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དེར་རྟོགས་ན། རོག་ཏུ་སྦྱར་བ་མན་ངག་ ཡིན། རྩྭ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། རྣང་དང་དེ་ནི་སྟོང་པ་ལ། ཤེས་པའི་འབྲིས་མེད་ཡན་པར་བྱེད། ཐད་ཀར་མ་བསྟོམ་སེམས་མ་འཛིན། དབང་པོ་རྒྱ་ཡན་ལྷག་པར་བཞག། རང་ལ་རང་ཆས་ཡིན་པ་ལ། རང་ དོ་ཤེས་པས་སྤང་སྲིད་རང་། དཔེར་ན་སྡིག་རྒྱ་རྒྱར་མཐོང་བ། རོག་ཏུ་བྱིན་པས་རྒྱ་མེད་བཞིན། ལྟ་དང་སྤྱོད་དང་ཉམས་གི་བ་སོགས། དེ་རོག་བསྦྱར་བས་ཡོད་མི་སྲིད། ཅི་བྱིར་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས། དེས་ན་ སྟེམ་མེད་ལྷག་པར་ཞོག། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་འཆོལ་ག་ལ་རྟེན། རི་སྟེ་འཆོལ་མཁན་དངོས་མ་གྲུབ། ཞེ་མ་རྟོ། རང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཆགས་དང་འཛིན་པ་དོ་མཚར་ཆེ། རང་ལ་གྲུབ་པས་ཀུན་མ་གྲུབ། །	173
--	--	------------

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	བདག་སྒྲིབ་བར་དུ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པ། །སྒྲིབ་ཆོག་པ་བཀག་པས་མི་ཁྱེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །སང་པའི་དུས་ན་མི་སྒྲིབ་བཞིན། །སྒྲིབ་ས་དང་བྲལ་བས་གཉིད་སང་འདྲ། །མ་རིག་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ། །རང་ལ་བཞག་ནས་གཞན་དུ་ཆོལ། །རང་སེམས་འདྲེ་རུ་བཟུང་ནས་ནི། །རང་ལ་རང་འཇིགས་རང་སྒྲུག་པས། །སེམས་ལ་ཡུལ་དུ་བཏགས་དེ་འབྱུང། །རང་སར་བཞག་པས་གྲོལ་བར་ངེས། །མ་བཅོས་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལག་སྒྲེ་དང་པོ་འོ། །ཡུམ་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་གདམས་པ་ཞུས། །ཞུས་ནས་བདུད་ལ་ཐོག་རྩིས་བྱས། །བདུད་དང་སྒྲིབ་གཉིས་གཞི་གཅིག་པས། །མཆོད་དང་སྒྲོང་བ་ག་ལ་སྤྲོད། །མི་སྤྲོད་པ་ཡི་ཆོས་འདི་ཡང་། །མི་ཤེས་པ་ཡི་རང་ངོ་ཤེས། །སེམས་ཅན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱུགས། །མི་སྤྲོད་སྒྲིབ་པ་ཡི་སྤྲོད་དེ། །ད་སྒྲིབ་དུ་བཏགས་ལ་དབབ། །ནག་པོ་དང་ནི་སོལ་བ་གཉིས། །གཅིག་ཡིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིག་པའི་ནལ་འགྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དེ་དང་མཆོངས། །སྒྲིབ་ས་མེད་ཆོས་སྒྲིབ་ཆོས་འདྲ། །སྒྲིབ་ས་ནི་དེ་ཡི་རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིག་པའི་ནལ་འགྱུར་པས། །སྒྲིབ་ས་དང་སྒྲིབ་ས་བྱེད་ཐ་མི་དད། །བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྒྲོང་ཆོས་ནམས་གྱི། །སེམས་ཀྱི་བཀྲ་ལག་བཀྱི་བ་ལས། །སྒྲོ་ཡི་བྱེད་ཀྱིས་ཟབ་མི་ཟབ། །འབྱུང་བ་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་འོ། །དགུ་རུ་བྱེད་ཡང་སེམས་ཡིན་པས། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་མེད་པས། །	174
--	---	------------

ཕ་ལག་	༡༡། །ཆོས་ནི་སྒོ་ཡི་བསམ་ངོ་ཡིན། །ཆོས་ལ་སངས་རྒྱས་རེ་ན་འཆིངས། །ཅི་སྟེ་ཡེ་སངས་རྒྱས་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕྱིན་ཟིན་ལམ་མི་དགོས། །སེམས་ཉིད་གཤོད་ནས་དག་པ་ལ། །སྟོང་དང་ཞི་གནས་བསྒོམ་མི་	
ཉུང་གཅིག་	དགོས། །ཞི་ནི་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་ཞི། །སྟོང་ནི་སྟོང་པས་སྟོང་མི་བསྒོམ། །སྣང་དང་སྟོང་དུ་འཛིན་པ་ཡི། །ཕྱར་པ་བཏོན་པས་དབྱིངས་སུ་སྟེབ། །མི་ཡིས་མེ་སོད་མི་སྲིད་པས། །རྟོག་པ་གཉིན་པོས་མ་གཞོམ་པར། །བཞག་	
བརྒྱུད་པ།	པས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དཔེར་ན་རྩ་མའི་མདུད་པ་བཞིན། །ངེས་པར་སྣང་བ་དངོས་ཡོད་ན། །ཞེ་བ་སྣང་ལོག་མི་སྲིད་དོ། །ངེས་པར་སེམས་འདི་ཡོད་བདེན་ན། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་དང་རང་རང་གིས། །ཅི་སྟེ་	175
	མཐོང་བར་རིགས་པ་ལ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་རི་བོང་རྩ་བཞིན་ནོ། །བཏགས་པ་ཅམ་ལ་ཆགས་པས་འཆིང་། །སྤར་ཡང་བཅིངས་པས་ད་དུང་འཆིངས། །	

ཐར་པ་མི་ཐོབ་བར་དོར་འཆིངས། །དེ་བས་སྣང་སྲིད་བཏགས་པ་ཅམ། །བཏགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་མ་ཆགས། །སྣང་ལ་མ་ཆགས་རྟག་མཐའ་སོལ། །སྟོང་པ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པས། །ཆད་པའི་མཐའ་བསལ་རེ་དོགས་

བྲལ། །ཞེ་མ་ཏོ། །རྟག་ཏུ་མ་བརྟུབ་དངོས་པོ་མེད། །ཆད་དུ་མ་བརྟུབ་ཅིར་ཡང་གསལ། །རང་སྟོང་རང་གསལ་མཁན་པོ་མེད་པར་ངེས། །གཉིན་པོས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ལེ་ལག་སྟེ་གཉིས་པའོ། །ཡུམ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	གདམས་ངག་འདི། །བདུད་གྱི་གཙུག་ཡུལ་ཞེས་པ་འདི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཁྲག་ཡིན། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲོལ་ཡིན། །ཉེན་ནི་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ཆེ། །དག་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་གཞོན། །དུག་ནི་བདག་འཇིག་ ཉོག་པ་ཆེ། །དེས་ན་གདམས་ངག་དོན་ལ་སྟོས། །སངས་རྒྱས་དོན་ལ་བལྟ་རྒྱུ་མེད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཉོག་པར་མཛོད། །མི་ཉོག་པ་ལ་བསྐྱོམ་རྒྱུ་མེད། །ཉོག་པའི་རྩ་བ་ཆོད་པར་མཛོད། །འདི་ག་ཡིན་ནོ་བྱ་བ་མེད། ། གྱི་ན་ཅམ་ལ་གཞག་པར་བྱ། །སྤང་བའི་ཆོས་འདི་རེ་ཞིག་ཅམ། །ཡང་དག་ཆོས་འདི་སྟོ་ལས་འདས། །སྟེམས་ཐག་བཅད་པས་སྤར་ལ་སྟེམས། །དེ་བས་སྟེམས་བྱང་མ་གཙེ་ཞོག །གཙེས་ན་དུག་སྤུལ་ཇི་བཞིན་ནོ། ། བྱལ་བ་ཡན་པར་སྤྱག་པ་ལ། །ཅིས་མེད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཆོག །སྤང་བ་ཅིས་གདབ་མ་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཅི་ཡིས་བེན། །བཅི་བྱ་ཅི་ཞོར་མ་ཆོར་བ། །དེས་ན་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་གཙེས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཆེད་ ཅོལ་བ། །དཔེར་ན་ལམ་འགྲུལ་རྒྱལ་གྱིས་བཞིན། །སྤང་བའི་ཆོས་ལ་མཛོན་ཞེན་པ། །སེམས་སྟོང་ཅམ་ལ་སྟོམས་སེམས་བྱེད། །དེ་ནི་ཐོགས་མེད་བདུད་གྱིས་བེན། །རང་བདུད་རང་ལས་བྱང་བར་དགོངས་ལགས་སམ། ། སྤང་ལ་མ་ཆགས་སྟོང་མ་བསྐྱོམ། །ཟླ་ལ་མ་དགའ་གཙེག་ཕུར་སྟོན། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟགས་ན་སྟོན། །དན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གསོལ་ཡིན་པས། །ཡིད་ཆེས་མ་བཅའ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང། །དན་པ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་ན། །	176
---	--	------------

ཕ་ལག་	༡༡། །སྟེམས་མེད་ཆོས་སྐུ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །བྱས་པའི་ཆོས་དང་བསགས་པའི་ནོར། །ཞི་ནས་འགྲོགས་པ་ཁ་རྩེ་ཁ། །དེས་ན་ད་ལྟ་གཏན་ལ་དབབ་པར་རིག། །མི་འཆི་སྟམ་པ་ཅང་གདའ་ཡི། །མེད་ན་ཅི་སྟེ་འབད་མི་	
ཉེ་གཉིས་།	མཛད། །ཚེ་ལ་བ་དང་བཅས་པའི་ལེ་ལག་སྟེ་གསུམ་པའོ། །ཡུམ་སྤས་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པ་འདི། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་ན་ཆོག་རང་ཡིན། །ཉམས་སུ་སྤངས་ན་བདུད་ནམས་གཅོད། །འཕྲིག་པ་ལྟ་འདྲེ་ཡོངས་ཀྱིས་འཕྲིག། །དངོས་	177
དཀྱིད་ཀྱི།	གྲུབ་བདུད་དང་སྐུ་ལས་འབྱུང་། །ཡོན་བདག་བདུད་དང་རྒྱལ་པོས་བྱས། །རྟེན་ངན་སྣ་ཆོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་། །གྲོགས་སུ་འབྱེར་བ་གདམས་ངག་མཆོག། །སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཉིས་མ་མཆིས། །དགོ་དང་སྡིག་པ་གཉིས་ཉོག་	

པ། །དེ་ཡིས་ཡང་དག་དོན་མ་རིག། །གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བས་འབྱུལ། །དགོ་སྡིག་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་སྟོང་། །ཡེ་སྟོང་པ་ལ་དེ་སྟོང་བསྒྲོམ། །དེ་ནི་དོན་མེད་བསྒྲོམ་པས་སྟོང་། །ཅི་སྟེ་སྟེམས་ལས་བྱུང་བས་ན། །དེས་

ན་གདམས་ངག་སྟོག་གིས་བསྐྱུ། །སྟོང་པ་མི་བསྒྲོམ་དངོས་འཛིན་བྲལ། །དེ་ནི་མ་བཅོས་བདེ་བ་ཆེ། །རང་རིག་ཟེར་གྱིན་གཞན་ལ་སེམས། །བསམ་པས་རང་གྲོལ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཅི་སྟེ་དོན་ལ་བསམ་མེད་དོ། །རིག་

པ་རྟེན་མེད་སྟེམས་དང་བྲལ། །རྟེན་རང་ངོ་བོས་སྟོང་ཤེས་ན། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་མེད་མཚུངས། །ལྟ་ཡང་སེམས་ལ་འདྲེ་ཡང་སེམས། །ངོ་བོ་མ་གྲུབ་སེམས་ལས་འདས། །རང་གིས་རང་བྱུད་མི་མཐོང་བཞིན། །

178

ཕ་ལག་		
ཉིང་གསལ་	༡༡། །བཞི་པ་ལོ། །ཡུམ་སྤུལ་གཉིས་ལ་གདམས་པ་ཞུས། །དམ་ཆོས་བདུད་གྱི་གཙོད་ཡུལ་འདི། །གདམས་ངག་གཞན་དང་འདི་མི་འདྲ། །གཞན་ནི་སྤྱི་དུས་འདེབས་པ་ཡིན། །འདི་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཙོད། །ཆོད་དམ་མ་ཆོད་གཉན་སར་བཟླ། །གཞན་ནི་རྣམ་ཏྲོག་རིམ་གྱིས་སྤང་། །འདི་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱེ། །ལུས་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱིན་བརྒྱབས་ནས། །སྟོག་པ་ལ་སོགས་འགོ་བཤི་ནད། །ལྷུ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པའི་གདོན། །གཙོད་གྱུང་དེ་ཡི་ཐོག་ཏུ་བྱ། །ཐམས་ཅད་སྦྱེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །སྦྱེམས་མེད་གདིང་དུ་འབྱེར་བ་གཙུག་ལ། །དང་པོ་སྦྱིང་ཁམས་ཆེ་ཡང་དགོས། །བདུད་གྱི་གཙོད་ཡུལ་གདམས་ངག་འདི། །སྦྱེམས་མེད་སྟོ་བདེར་བཞུགས་པ་དེས། །གཉན་སར་སོང་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་། །བསྐྱོམ་བསྐྱོམ་པོ་ཡིས་མ་ཐེབ་པར། །སེམས་སྟོད་ལུས་དོལ་ཉམ་ང་ཐོང་། །འདོད་དང་བསྐྱབ་པའི་ཡིད་མ་འཆང་། །བག་ཚྱོ་ཉམས་དགའ་ཤེས་པ་བདེ། །རང་བག་རང་གིས་བསྐྱེ་བ་ལས། །གཞན་ལ་སྟོས་ན་རྣལ་འབྱོར་མིན། །སངས་རྒྱས་སྦྱེམས་དང་བྲལ་བ་ཙམ། །སྦྱེམས་སེམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཏེ། །དེས་ན་རང་ལས་གཞན་ན་མེད། །དེ་བས་རང་དོན་རང་ལ་བསྐྱབས། །དོན་མ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །གཙོད་པར་འདོད་པ་དེ་རང་བདུད། །དོན་གྱི་གོ་བ་སྤང་བར་རིགས། །ཆོས་སྟོ་མཐོང་བའི་མི་རྣམས་ཀྱང་། །ཏྲག་ཏུ་རིག་པ་ཆུད་མ་གསོན། །གང་དུ་ཆུད་ཐོས་རྣལ་མ་འབྱོར། །ཞེ་མ་ཏོ།	179
པར་སྐྱེད་		

ཨ་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ལོ་ལག་སྟེ་ལྔ་པའོ། །གཉིས་མེད་གཅིག་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་སྣ་ཆོག་གས་གསུངས་པ་ཡང་། །སེམས་ཅན་རང་གི་སྒོ་སྒྲིལ་གྱིས། །སྤྱར་བ་བལ་དུ་བརྟམས་པ་
བཞིན། །ཀླན་མོང་ཡིས་བརྟགས་པ་ལ། །ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་བཅིངས། །གྲོལ་བར་འདོད་ཀྱང་སྤྱར་ལ་བཅིངས། །གཅོད་ལུལ་འདོད་ཀྱང་སྤྱར་ལ་བཅིངས། །གཅོད་ལུལ་འདོད་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །འདི་
ཡི་གྲགས་པ་འདོད་པ་ལས། །སྐྱེ་ཤིང་འཛིགས་པ་མ་བྱུང་ན། །གཉན་སར་འགོ་བ་མང་གདའ་ཡང་། །ང་རྒྱལ་ཆགས་པ་མ་བྱུང་ན། །སྟེམས་རྟོག་ཆོད་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །ངང་ལ་གདོད་པ་མི་གདའ་ན། །འཁོར་བས་
འཛིགས་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །འཁོར་བ་སྤངས་པ་འགའ་བྱུང་ཡང་། །སྤྱང་འདས་ཐོབ་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤངས་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །བདེ་བ་སྤངས་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །མི་དགོ་སྤངས་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །དགོ་བ་
སྤེལ་བ་སྤིད་པ་ཅམ། །ཞེན་པ་ལོག་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །གཟུང་འཛིན་སྤངས་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །ལྟ་བ་རྟོགས་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྤིད་པ་ཅམ། །མི་རྟོག་བསྐྱོམ་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །ཡིད་བྱེད་
མེད་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་མང་ལགས་ཀྱང་། །འཕྱད་འཛོམས་བྱེད་པ་སྤིད་པ་ཅམ། །ཉམས་ལེན་བཟང་བ་མང་ལགས་ཀྱང་། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྤིད་པ་ཅམ། །ཐོས་པ་ཆེ་བ་མང་ལགས་ཏེ། །སྒོ་འདོགས་

ཕྱེད་པ་	༡༡། །ཆོད་པ་སྲིད་པ་ཅམ། །གདམས་པ་ཆེ་བ་མང་ལགས་ཏེ། །ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་སྲིད་པ་ཅམ། །མི་ཆོས་སྤངས་པ་མང་ལགས་གྲང་། །ལྟ་ཆོས་སྤངས་པ་སྲིད་པ་ཅམ། །འདྲེ་བདུད་ཆོམ་པ་འགའ་བྱུང་སྟེ། །དངོས་	
ཕྱེད་པ་	འཇིན་ཐོང་བ་སྲིད་པ་ཅམ། །ངན་ཏྟེག་ཆོམ་པ་འགའ་བྱུང་ཡང་། །བཟང་ཏྟེག་ཆོམ་པ་སྲིད་པ་ཅམ། །མཛེ་པོ་གསོས་པ་མང་བྱུང་ཡང་། །དུག་ལྡེ་ནད་སོས་སྲིད་པ་ཅམ། །ཡུལ་གྱི་པ་ཡུལ་སྤངས་ལགས་གྲང་། །གཟུང་	
ཕྱེད་པ་	འཇིན་པ་ཡུལ་མ་ཐོན་པས། །གང་ལྟར་བསྐྱད་གྲང་འོལ་འདྲར་གདལ། །ཀླན་མོ་ང་ཡིས་ཆོས་བཤའ་གྲང་། །ཉལ་དུ་མ་བརྟུབ་ཉལ་མ་རུས། །སྟོ་བདེར་ཉལ་བའི་ཆོས་ལགས་ཏེ། །སྟོ་བ་མ་རྣམས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས། །མི་ཆེ་	181

ཕ་ལག་	༡༡། །སངས་རྒྱས་ལམ། །བཅོས་མེད་རང་ལུགས་སངས་རྒྱས་གནས། །འདས་དང་མ་གྱོན་ད་ལྟ་ཀྱན། །མ་བཅོས་ཞེ་འདོད་བྲལ་ལས་བྱང་། །ཁྱིག་པ་མེད་པར་ཆོས་སྤྱོད་ཅམ། །རེ་བ་དང་བཅས་དོན་ལ་བསྐྱེད། །	
ཕྱི་ལག་	བདེ་འདོད་བསྐྱོམས་པས་སྦྲེམས་མ་ཆོད། །རེ་ན་སངས་རྒྱས་རེ་ཡང་བདུད། །དོགས་ན་དཔྱལ་བར་དོགས་ཀྱང་བདུད། །རང་ལ་མ་འཕོངས་རང་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན། །གཞན་ལ་མ་སྤང་གཞན་ནི་རང་སེམས་དུ། །ཞེ་མ་	183
དཀྱིལ་པ།	ཏོ། ནད་པ་འདྲེ་ལ་གཏད་པས་གཉིས་མེད་རང་སར་གྲོལ། །སྦྱེལ་མེད་དག་ལ་གཏད་པས་འཛིགས་མེད་མཐའ་རུ་བསྐྱེད། །ལམ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་བྱས་པས་མི་མཐུན་འགལ་རྒྱུ་མེད། །རྒྱུ་དཔྱད་སྤྱོད་དུ་ཆོད་པས་ཡུལ་ན་དག་མེད་འདྲ། །འཛིན་པ་བདུད་ཡིན། རྩོལ་བ་ནད་ཡིན། དོགས་པ་འདྲེ་ཡིན། བཞག་པ་གཞི་ཡིན། ཅིར་སྤང་གྲོགས་ཡིན། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཡིན། སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཡིན། ལུས་ནི་རོ་ཡིན་གཟན་དུ་བསྐྱར། སྦྱར་མཁན་སེམས་ཡིན་སྤྱོད་ལ་ཞོག །ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོང་པོའི་ལེ་ལག་སྦྱེ་བདུན་པའོ། །འདི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། །དད་པ་བཙུན་འགྲུས་ཤེས་རབ་ལྡན། །བྱམས་དང་སྦྱོང་རྩི་རྒྱུ་ཐག་རིང་། །ཞེན་པ་ཆུང་ཞིང་བསྟན་ལ་མོས། །སྤྲོ་ལ་གུས་ལྡན་པ་ལ། །དང་པོ་དོ་སྤྱོད་གདམས་པ་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གདབ་པར་བྱ། །སྤྱོད་འགྲོ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། །དངོས་གཞི་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་དང་། །རྩིས་བྱང་འཇུག་	

ཕ་ལྟ་	༡༡། །ལེ་ཁྱ་ལག་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ། །བདུད་ཀྱི་སྟོབས་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཨ་མ་ཇོ་མོ་འི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེ་ལག་འདི་ལ་བརྒྱད་དེ། མཆན་དོན་གྱི་ལེ་ལག་དང་གཅིག་ །	
ཕྱ་ལྟ་	གནད་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་དང་གཉིས། དབང་པོ་དང་སྦྱར་བའི་ཉམས་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་དང་གསུམ། གོགས་སེལ་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་དང་བཞི། གོལ་ས་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་དང་ལྔ། གཡེལ་བ་ཁ་བསྐྱས་པའི་ལེ་	
ཕྱ་ལྟ་	ལག་དང་དྲུག །ན་ཆ་བྱང་ན་ཉམས་སུ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ལེ་ལག་དང་བདུན། འཐས་ན་ཐོགས་དབྱང་བའི་ལེ་ལག་དང་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་མཆན་དོན་གྱི་ལེ་ལག་ལ། གཅོད་ཅེས་པ་ཅི་གཅོད་ཅི་ན། ལུས་ཀྱི་ཞེན་པ་	185
བརྒྱད་པ་	གཅོད་པས་གཅོད། །སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པས་གཅོད། །གཞི་ལ་སྟོགས་ཆ་གཅོད་པས་གཅོད། །ལམ་ལ་སྤང་དོར་གཅོད་པས་གཅོད། །འབྲས་བུ་རེ་དོགས་གཅོད་པས་གཅོད། །ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ནྟམ་	

ཉོག་རང་སར་གཅོད་པས་ན་གཅོད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནད་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་ལ་བཞི་སྟེ། གཉན་ཐོག་ཏུ་གཉན་དབབ་པ་མེ་བཙའ་ལྟ་བུའི་གནད་དང་། ལྟ་འདྲེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་གནད་དང་། ལྟ་འདྲེ་ལ་ཉེ་རིང་སྤང་བ་པ་མ་ལྟ་བུའི་གནད་དང་། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་ཚེ་མ་ན་རི་དྲགས་མཐའ་ལ་གཏད་པ་ལྟ་བུའི་གནད་དང་བཞིའོ། །གཉན་ཐོག་ཏུ་གཉན་དབབ་པ་མེ་བཙའ་ལྟ་བུའི་གནད་ནི། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་

ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅ་འབྱམ་ལྟ་བུའི་ནད་གཅིག་བྱང་ན་བྱང་ས་དེ་ཉིད་དུ་མེ་བཙའ་བྱས་པས་ནད་དེ་རང་ཞིར་འགོ་བ་ལྟར། རྣམ་འབྱོར་པ་ཉམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་གཉན་ཁྲིང་འགྲིམ་དགོས། དེ་ལ་གང་གཉན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱིའི་ཕོ་བྲང་གཉན་པས་གང་གཉན་སར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་རང་སེམས་སྦྱོང་ཉིད་དུ་ལྟན་གྱིས་ཐེབ་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གང་གཉན་སར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལྟན་ཏེ་བསྐྱད་ལ། །སྤྱིར་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གཉན་ཞིང་རྒྱས་པ་ཆེ་ཡང་། དེ་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཉན་ཞིང་རྒྱས་པ་ཆེ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བས་གཉན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྱ། །རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་འབྱམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བས། །སྒྲ་མ་གཉན་སར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་བྱིར་བསྐྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྒྲ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོན། །ཞེས་བཤད་པས། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཉི་ཟླ་བརྒྱའི་གདན་ལ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བསྟེམས་ལ། སྒྲ་མ་དེ་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན། གཡས་རྒྱ་མ་རུ། གཡོན་ཁ་ལྷོ་ག་བསྐྱམས་པ། སྒྱ་གཅིར་བུ་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་གསོལ་བ། ལྷང་སྤྱིད་འདི་མནན་ན་ནེམ་པ། བཏེགས་ན་ཐེག་པ། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་།

ཕ་ལག་

ལྟ་བུ་

བརྒྱུད་པ།

༡༡། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟེར་རུས་པ། གཟི་བརྗེད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟོམ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། ཉམས་སྟོང་དང་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་གི་སྒྲིག་སྦྱོར་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་བྱས་ལ། རིག་པ་བྱུང་བདེ་ཆེན་པོའི་
ངང་ལ་སྟོད་ལ་བསྐྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟ་འདྲེ་བྱིས་མནན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་གནད་ནི། དཔེར་ན་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྐར་ཆེན་ཐམས་ཅད་ནམ་ལངས་པ་དང་འོད་རླེང་ལ་འགོ། ཉི་མ་འཁར་བ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྱིས་
མནན་ཉི་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་སེམས་བྱུང་བདེ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཞག་པས། གདོན་སྤང་སྤིད་ཀྱི་ལྟ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་གྱིས་མོན་ནས་སྤང་མི་རུས་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟ་འདྲེ་ལ་
ཉི་རིང་མེད་པ་ས་མ་ལྟ་བུའི་གནད་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་ས་མ་གཉིས་པོ་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་འདྲེ་གཉིས་ལ་ཉི་རིང་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་བཟང་པོ་ལོགས་ན་མཆོད་དུ་མེད་ཅིང་། འདྲེ་
ངན་པ་ལོགས་ན་བརྒྱུད་དུ་མེད། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལོགས་ན་སྤང་སྤིད་མེད་པར་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་པས། དེ་ལ་ལྟས་སན་བཏགས་པ་མེད་ཅིང་འདྲེས་གཞོད་པ་བསྐྱེད་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་སེམས་ཉིད་དུ་

གཅིག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་ཚུམ་ན་རི་
 དྲགས་མཐའ་ལ་གཏད་པ་ལྟ་བུའི་གནད་ནི། དཔེར་ན་རི་དྲགས་བཞོར་བའི་རྩོན་པ་དག་གིས། ཐང་ལྟ་བུ་ལ་རི་དྲགས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་བེན་པ་ལ་བྲག་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཅིག་ལ་གཏད་ནས་དེད་པས། མཐའ་
 དེར་ཚུད་པས་གང་དུ་ཡང་འགོ་ས་མེད་པས་བེན་པ་བཞིན། གཉན་ཁོད་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཏེ། ན་ཆ་བག་རེ་བྱུང་ན། དེ་ནས་སྒོལ་བ་དང་། ཡས་སྟགས་སྒྲིན་པས་མི་པན་པས། སྤར་ཁོ་གནས་
 པའི་ས་གཉན་བརྒྱུ། རྩ་གཉན་དགྲགས། ཤིང་གཉན་བཅད། ཐབ་གཞོབ་ཆེན་པོ་བཏང་ལ། དེ་ཉིད་དུ་སྒོད་ལ་བསྐྱད་པས། སྤར་གདོན་དེ་ཉིད་འབྱེར་ནས་གནོད་མི་རུས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་པོ་དང་སྤར་བའི་ཉམས་
 ལེན་བསྟན་པའི་ལེ་ལག་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ལུས་རོ་ལྟ་བུ། དག་སྒྲགས་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ཚུ་རོ་ལྟ་བུར་སྤར་བསམ་བརྗོད་མེད་དུ་བཞག་པས། ཆོ་འཕྲུལ་རང་ཞི་རང་དག་ལ་གྲོལ་ནས་སྒོ་བདེ་འཕོལ་གྱིས་
 འགོ། བག་ཏོ་ཏུར་གྱིས་འགོ། ཉམས་དགའ་ཡལ་གྱིས་འགོ་བས་རྗེས་ལ་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བའོ། །འབྲིང་གིས་གཉན་སར་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ནམས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་སྤྱེ་བ་མེད་པ་

ཕྱེད་པ་།	༡༡། །ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པས། ཆོ་འབྱུལ་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ལམ་རོལ་བ་རྒྱན་དུ་ཤེས་པས་བྱུང་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུལ་དུ་བྱུང་། སྣང་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུལ་དུ་སྣང་། ཡིན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུལ་ཡིན། ཞི་ཡང་སེམས་སུ་ཞི་བས། སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་མེད་ལ། སེམས་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པས་དེའི་ངང་ལ་སྟོད་ལ་བཞག་གོ། །དབང་པོ་ཐ་མས་ལུས་སེམས་སྤལ་ལ་ལུས་སྟོས་མིངས་ཀྱིས་བཏང་ལ། རིག་པ་རྟོན་མེད་	
ཕྱེད་པ་།	རྟོན་པར་ཉམས་སུ་སྦངས་པས། ཆོ་འབྱུལ་ཞི་ནས་ཤེས་པ་བདེ་སངས་བའམ། ཉམས་དགའ་ཡལ་གྱིས་འོང་ཞིང་རྗེས་ལ་ཉམས་རྟོགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས་པས། མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྟོང་གྲོགས་ལ་སོགས་བྱུང་ཡང་དགའ་བའི་སྟོ་མི་སྟེ། དགའ་བོད་ཀྱི་བདུད་འཇུག་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན། ལར་དབེན་པ་བསྟེན་ནམ། ཆོགས་པ་སྟོང་ངམ། གྲོང་ཡུལ་དུ་སྟོད་དམ། མི་	189
ཕྱེད་པ་།	གསེབ་དུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་རྩལ་འཆོས་དང་ཁེ་རམ་ལ་སོགས་བདུད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་མོས་གྲུས་གསུམ་ནམ་དུ་འང་མི་འབྲལ་བར་བྱ། གྲོང་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་ན་ཉམས་ཡལ་འགོ་བས། གྲོང་ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་བར་མི་བསྐྱད། རོ་སྟོམས་སྟོམ་བུ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མི་བྱ། ལྟོ་སྤྱིར་འཆོར། ཆོགས་པའང་ཡུན་རིང་དུ་མི་བསྐྱང་། ཆོག་དང་ལོང་གཏམ་དང་ཡེངས་མ་	

ལམ་ལ་ཡན་ནས་འགོ་བས་རྟག་ཏུ་དབེན་པ་རི་ཁྲོད་དུ་ཉམས་བསྐྱུང་ངོ་། །རི་ཁྲོད་དུ་སྡོད་པའི་དུས་སུའང་། རི་དྲགས་ཀྱི་ཐེད་ལ་སོགས་པ་ལའང་གདུང་སེམས་དང་རྣམས་སེམས་མི་བྲ། དེ་ཀུན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་དང་སྡིང་རྗེ་ལ་ཚོད་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཡུལ་པའི་དད་ཟས་ལའང་གདུང་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད། བྱང་ཡང་ཚོགས་འཁོར་དང་སྒྲ་མའི་སྟོགས་སུ་མ་ལུས་པར་གཏོང་། དབེན་པ་བསྟེན་འདོད་པས་
 གྲང་། དང་པོར་གནས་དེར་སྤྱོད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་སྟོ་ཞིང་དགའ་བར་བྱང་ནས། འདིས་ཞིང་དང་མི་སྟོ་བར་སོང་ན། བར་ཆད་འོང་བས་གཞན་དུ་འཕོ། དང་པོ་ནས་འཛིགས་ཞིང་ཉམ་ང་བར་བྱང་ནས། བསྐྱེད་ཅིང་
 དང་སྟོར་སོང་ན་དགེ་སྟོར་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དབེན་པར་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཉམས་ཚད་བྱང་ནའང་བྱམས་པ་དང་སྡིང་རྗེ་བསྟོམས་པས་ཞི་ནས་འགོ་བ་ཡིན། དེས་མ་ཞི་ན་ལུང་པོ་གཟན་དུ་
 བསྐྱུར་བས་ཞི་བ་ཡིན། འཇམ་པོར་གཙོད་པ་ལས་དྲག་རྩལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་གོགས་སེལ་བསྟན་
 པའི་ལེ་ལག་ལ། འགོ་བའི་ནད་དང་སྟོག་པའམ། མཛེ་པོ་དང་། དམེ་པོ་དང་། ཉམས་བག་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བཅད་པས་སྟེམས་ཞུགས་པའམ། སྤར་གྱི་ཉམས་ཞོར་ནས་སྤར་མི་གཙང་བ་ལ་སྟོད་བཏགས་ནས་

ཕ་ལག་	༡༡། །ཤེས་པ་བྱིང་མྱུགས་སམ། ལུས་སྦྱངས་པ་དང་ནད་འགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། ཉམས་ལེན་གྱི་གོགས་ཡིན་པས། སྒར་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྷན་པས་གང་གིས་ལེན་པ་དེ་ཀ་དང་སྟོང་ལམ་བསྐྱེས་	
རྩ་དཀྱིལ་	པས་སྦྱར་དུ་ཞི་ནས་འགོ་བཤོ། །མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། ལུས་ཀྱི་དོད་པོར་རོ་བག་དང་མངོ་ཅན་ལ་སོགས་དང་ཁ་བསྐྱེས་ལ་ཐོག་བརྒྱུས་བྱ། སྟོགས་ངན་དང་གཟའ་སྐྱར་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་ཆེད་	
ལྟུང་ལྟུང་	གྱིས་བྱིན་ལ་ཐོག་བརྒྱུས་བྱ། ཡེ་ནས་སྦྱེ་མེད་ཡིན་པས་བྱ་ཅོལ་དང་བྲལ་སྟམ་དུ་བསམ་སྟེ་དབྱིངས་རིག་པ་འདྲེས་པར་བསྐྱེས། དབྱིངས་དང་རིག་པ་མ་བསྐྱེས་པར་བྱུང་དུ་གསོད་ན་ལྟ་བུའི་གོགས་ཡིན་པས། ཆོས་	191
ལྟུང་ལྟུང་	སྟོང་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱིངས་དང་རིག་པ་བསྐྱེ་ཞིང་རྒྱུན་ཐོག་ཏུ་རྩ་ལ་སྦྱང་ངོ་། །ཡང་འདྲེ་གཙོད་ལྟ་བུ་ལ་བཅད་སྦྱ་བར་ཆོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་གོ་ཆོད་པར་བྱས་	
	ན་རྩ་ལ་སྟོགས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོང་པའི་གོགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཆེར་སྦྱེ་ཞིང་བཅད་དཀའ་བ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩ་ལ་སྦྱང་ཞིང་བོགས་དབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལན་	
	ཅིག་ངོ་འཕྲོད་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འདི་ཀ་ཡིན། ཐོབ་བྱ་འདི་ཀ་ཡིན་སྟམ་ན། འབྲས་བུའི་གོགས་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་ངང་ནས་རེ་དོགས་མེད་པའི་སྟོ་ཡིས་སྤོན་ལས་ཐུན་སྟམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་	

ཕ་ལག་		
སྐུ་མ་	༡༡། །སྤང་བ་དང་། །འཕྱོར་བ་སྤྱད་བ་དང་། །གྱིམ་པ་སློང་བ་དང་གསུམ་མོ། །སྤྱོད་ས་པ་སྤང་བ་ནི། །གཉན་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་བྱིན་པའི་དུས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་དང་རྫོད་རྟགས་གང་ཡང་མེད་ན། །རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཚུང་བས་གདོན་མ་སློང་ས་ཏེ་གཅོད་སྟོབས་ཡིན་པས། །དེ་སློང་བའི་ཐབས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཐའ་གཏང་བ། །དེས་མ་སློང་ན་གཅེར་བྱར་བྱད་ལ། །མི་སྤྲགས་གྱི་གཡང་གཞི་གོན། །མི་རྒྱུད་གི་སྤིང་བྱ་འབྱད། །རྒྱ་མ་རུ་དགོལ་ཞིང་། །རྒྱ་དཀར་ནག་བལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟ་འདྲའི་མིང་ནས་ཐོན་ཆད་བོས་ལ། །ངས་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་ཤིག་བྱས་ལ། །སྟོན་དུ་དཀར་གཏོར་ཅིག་བྱིན། །དེ་ནས་དམར་གཏོར་བྱིན་ཏེ། །རང་གི་ལུས་སེམས་སྤལ་ལ་ལུས་ཤེས་སྤེལ་སྤེལ་བྱེད་བྱིན་པས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྫོགས། །སེམས་ནམ་མཁའི་ཚུལ་དུ་རྟེན་མེད་དུ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྫོགས། །ལན་ཅིག་ཆོ་འཕྲུལ་བེད་བེད་པ་གཅིག་བྱུང་ནའང་གནས་ལུགས་གྱི་ངང་ལ་སྟེམས་ཐག་རྒྱད་གྱིས་ཆོད་པས་ཉམས་རྟོགས་སྟག་པར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །འཕྱོར་བ་སྤྱད་བ་ནི། །སློང་ཅེ་གཉིས་སུ་མི་གཏང་། །ཤེས་པ་ཁ་འཆམས་སུ་མི་གཞུག། །ཤེས་པ་ཡབ་ཡོབ་དུ་མི་གཏང་བས། །ཤེས་པ་བག་ཐེབ་པར་བྱས་ལ། །ཤེས་པ་བདལ་ལ་བཞག་གོ། །བསྐྱེམ་པ་སློང་བ་ནི། །སྟོམ་སྟོམ་པོ་དང་འདོད་འདོད་པོར་མ་སོང་བར་ཤེས་པ་སྟོང་གྱིས་	193
པར་ཀློང་།		

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	སྒོད་ནས་ཡེངས་ཐབས་སུ་འཛོག་གོ། །བདུན་པ་ན་ཆ་རྒྱང་ན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ལེ་ལག་ལ་བཞེསྟེ། གཉན་ཁྱོད་འགྲིམ་ལ་བཅད་པ་དང་། འབྲུང་བཞེ་ཆ་སྟོམས་པ་དང་། རད་ཐོག་ཏུ་ནད་དབབ་པ་དང་། ལས་ གྱི་མཐའ་བསྟན་པའོ། །གཉན་ཁྱོད་འགྲིམ་ལ་བཅད་པ་ནི། རང་ལ་ན་ཆ་རྒྱང་ན་ཐབས་གཞན་མི་བཅ་ལ་བར་གཉན་ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ལ། ལུས་འདི་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ལ། གདོན་དེ་ལ་ཡིངས་གྱིས་བྱིན་ལ་འདི་ སྐད་བྲ། ཁྱོད་དང་བདག་གཉིས་སྟོན་ལམ་གཅིག་པས་ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་འདི་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་གྱིས། ཁྱོད་འདིར་སྟོད་ཅིག །ང་ལ་སྟན་བརྒྱད་ཟབ་མོ་ཡོད་པས་རང་ཅག་གཉིས་ཀའི་སྡིག་ པ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་གྱི་བྱས་ལ། ལུས་སེམས་སྤལ་གནས་ལུགས་དོན་ལ་སྟོ་སྟོད་གྱིས་བཞག་པས་ནད་གང་ཡིན་པ་རང་ཞེར་འགྲོའོ། །ནད་པ་གསོ་ན། དེའི་ལུས་རི་རབ་ཅམ་དུ་བསམས་ ལ། ཏུ་ཅག་གསུམ་གནས་སྐབས་གྱི་སྟོན་ལམ་གཅིག་ཡིན་པས། ཁྱོད་གཞན་དུ་མ་འགྲོ་བར་འདིར་སྟོད་ཅིག །འོ་ཅག་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ངས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་གྱི་བྱས་ནས། རད་ པའི་ལུས་ཁོ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བྱིན་ལ་གནས་ལུགས་གྱི་ངང་ལ་སྟན་གྱིས་བཞག་གོ། །ཡང་གང་ན་སར་སྟོང་ཉིད་གྱི་ངང་ནས་བྱབས་བྱབས་བྱ་ཞིང་། བདེན་པའི་ཆོག་བརྗོད། རང་གི་རིག་པ་ཡང་སྟོང་པ། རད་དང་	194
--	---	------------

ཕ་ལག་	༡༡། །གདོན་ཡང་སྟོང་པ། རྟ་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པས་སྒྲགས་མི་རྟེན་པས་སྟོང་སངས་སངས་སོང་བར་བསམས་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལྟན་གྱིས་བཞག་གོ །འབྱུང་བཞི་	
ཕ་གཙུག་	ཆ་མཉམ་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ལ་འགྱུར་པ་ལ་ན་ཆ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་དུ་བཞག་ནས་ལུས་ལ་ལུས་སུ་མི་གཟུང་བར་གང་དགར་བཞག་པས་གྲོལ་ནས་འགོ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དག་ཏུ་མི་འདོད་ན།	195
པར་སྒྲུབ་པ་	ལུས་འདི་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ནད་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལུས་སྤྱི་ན་ན། སྤྱིའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བསྟེམས་ལ། གང་ན་བ་དེ་འོག་ཏུ་བཅུག་ལ་ལུས་ཁང་སྟོང་ལྟར་དུ་བྲིས་གྱིས་བསྐྱར་ལ། སེམས་ནམ་མཁའའི་ངང་དུ་རྟེན་མེད་དུ་བྲིས་སེ་བཞག་གོ །ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ན་ན། རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་སྤྱིའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་པར་བསྟེམས་ལ། སེམས་ན་	

མཆོད་པ་ལ་གང་གཞོན་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་བསྟེན་ལ། ད་བདག་ཞི་ན་རེ་དགལ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཆི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ། ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ངང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་ངོས་གཟུང་དགོས་
 ལྷམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར། བཏུབ་བྱས་ལ་བེམ་རིག་ཤག་གིས་སྤལ་ལ་སྦྱོར་རེ་དོགས་མེད་པར་སྦྱོད་གྱིས་སྦྱོད་ལ། སྦྱོར་བསྦྱེད་ལ། རིག་པ་བྱུང་བདལ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཞག་
 གོ་ཤམ་མ་ཅིར་བཞག། །ནམ་གྱང་མེད་དུ་བཞག། །གར་སོང་གར་ལེགས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པས་ནད་འཛིན་དང་ནམ་བུལ་ཆེ་སོས་ནས་འོང་། སོས་གྱང་དགའ་བའི་སེམས་མེད་པར་གཏད་མེད་དུ་བཞག་གོ། །
 གྱང་བའི་ནད་དེ་ལ་གང་གཞོན་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་བྱས་ལ། སྦྱོད་གྱིས་སྦྱོད་ལ་འཛིན་མེད་གྱི་ངང་དུ་བཏུབ་བྱས་ལ་ཉལ་བསྐྱད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱེམས་དང་སྤལ་ནས་འཛོག་པ་ལས་བསྐྱོམ་དུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །མི་
 བསྐྱོམ་པ་དེ་ཀ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། དེས་ཞི་ཡང་ལེགས་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བ་ཡིན། མ་ཞི་ན་ཡང་གལ་མེད་དོ། །རང་རིག་པའི་ཡེ་ཞེས་འགག་པ་མེད་པས་སོ། །དོན་གོ་སེམས་ལ་འཆི་རྒྱ་མི་འདུག་པས་གར་
 སོང་གར་ལེགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞེས་པ་མི་དགའ་འཇལ། འགྲོ་འདོད། དུ་འདོད། ཆོག་པ་བྱ་བ་སོགས་བྱུང་ན། ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པར་མི་གཏང་བར། མཁན་པོ་རྩད་བཅད་ཅིང་རྩ་བུལ་ངོས་བེན་པར་

ཕ་ལག་	༡༡། །བྱས་ལ་སྟོང་ལ་བཞག་གོ །ལས་ཀྱི་མཐའ་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ལ་སོགས་བྱེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་འགོགས་པས། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་	
སྐ་གཞི་	སྟོང་རྗེ་བསྟོམ། སྐྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདག། ཡི་དམ་ལ་བདེན་པ་བདར། ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ། དོན་དམ་པར་ན་བདག་དང་ནད་པ་	197
བརྒྱད་པ་	དང་ཡི་དམ་གསུམ་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲག་གིས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ནས་མི་གཡོ་བར་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་སྟོན་ལ་བསྟོམ་མ་སྟུམ། ཤེས་པ་སྤྲུག་བྱམ་མ་བྱེད། དམིགས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མ་གཏད། དམིགས་མེད་བསམ་བླལ་གྱི་ངང་ལ་བསྟན་བསྐྱེད། བན་དུ་རེ་བ་ངང་མ་བྱུད། སོས་ཀྱང་རྫོམས་སེམས་མ་བྱེད། ཉམས་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཡེངས་སུ་ཆུག། །དེ་ནི་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་	

ཕ་བཀ་	༡༡། །དེ་ནས་འདི་བཞིན་བསམ་པར་བྱ། སྦྱིར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྣང་རེ་རྗེ། བྱུང་པར་དུའང་ད་ལྟར་བདག་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དག་འདྲེ་འདི་རྣམས་སྣང་རེ་རྗེ། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་	
སྒྲིག་སྒྲུབ་	གྱིས་བདག་གི་པ་དང་མ་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ཤིང་པན་མང་པོ་བཏགས། གཞོན་པ་མང་པོ་བསལ་ཞིང་། རང་གི་སློག་བསྐྱེད། ལུ་ཆ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞིན་ཏུ་བྱིན་ཆེ་	199
བརྒྱུད་པ་	བར་འདུག་ཡང་སྣང་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། བདག་གི་པ་མ་བྱིན་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བར་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་མ་སྟོང་གི་སྣང་དུ་སྦྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དབང་མེད་པར་སྟོང་བ་འདི་རྣམས་སྣང་རེ་རྗེ་ ན་སྣང་དུ་བསམ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱུག་བསྐྱེད་དངོས་ལ་གནས་པ་ལ་བསྐྱོམ། དེ་བས་སྦྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཆ་བས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་རྣམས་མཆི་མ་གོ་བྱལ་བྱུང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་སྦྱུག་བསྐྱེད་བ་རྣམས་བསམ་ཞིང་སྤང་ བ་བགྱངས་ལ། སྣང་རེ་རྗེ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་ངལ་གསོ་ཞིང་བུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པས། མཐུག་ཏུ་སྣང་རྗེ་རང་བབས་སུ་སྦྱེ་བ་འབྱུང་ལ། དེ་སྦྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་ སྦྱིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་དགོ་སྦྱོར་གྱི་པོགས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བས། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱད་ལ་སྦྱེ། དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ཅ་ན་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་རང་ལྷགས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་རྗེ་སྦྱེ་བའོ། །	

ཨ ཧྲ ཧྲ ཧྲ ཧྲ	གཉིས་པ་སྒྲ་མའི་མོས་གྲུས་བསྐྱོམ་པས་ཐོགས་དབྱུང་བ་ནི། ལམ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་དྲག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྒོ་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་ན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་མ་ཞུགས་པས་ལན་ལ། བྱིན་རྒྱལས་མི་འདུག་པ་དེ་ཅིས་ལན་ན། གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མོས་གྲུས་དྲག་པོ་མ་སྐྱེས་པས་ལན། དེ་ལ་སྐྱུག་བཅོར་གྱིས་བསྐྱོམ་ཀྱང་མི་ཕན་པས། ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡིངས་གྱིས་བཞག་ལ། ཉིན་མཆོན་ཐུན་བཞིར་བཅད་ལ། གདམས་པ་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་རང་ལ་ཕན་གདགས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བཀའ་ངེན་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཏབ་པས། མོས་གྲུས་ནམ་ཅུད་པ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ཏེ། ཉམས་ཉོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རང་སྟོན་བདེ་བ་ལ་སྐྱོད་ལམ་བདེ་བར་བསྐྱེད་ལ། སྒོན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ནས་རང་ཐ་མལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བོའི་སྙིང་དུ་ཉི་ཟླ་བསྒྲའི་གདན་ལ་གདམས་པ་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བཀའ་ངེན་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱོམ་ལ། གདུང་སེམས་དུང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། སྤྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ནམས་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་	200
--	--	------------

ལྟ་ལག་	༡༡། །རྣམས་དང་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་འོད་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐེམ་པས། འོད་དང་གཟི་བརྗིད་དང་བཅས་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་བཟུ་ལམ་མེ་བཞུགས་པར་བསམ། ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྤྱང་མ་ཐམས་ཅད་བར་སྤྱང་དང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁེངས་ཏེ་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བསམས་ལ།	
སྟོན་པའི་	མོས་གྲུས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་སྟུང་དུ་ཞེ་མནའ་བསྐྱུལ། ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ལིངས་གྱིས་མཆོད་པར་སྤུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ། སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཉམས་སྦྱོང་དང་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་སྤྱག་	201
བརྒྱུད་པ་	བསྐྱུལ་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབོད་དོ། །གདུང་སེམས་གཏིང་ནས་སྦྱེས་ན་ཆོག་ཏུ་མ་བཏོན་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་མའི་ཐུགས་ཉིད་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ནས་བྱིན་རྒྱབས་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ག་ལ་སྤྱིད་སྟུང་དུ་གཤམ་མར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསོལ་བ་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གདབ་པར་བྱའོ། །	

202

ལ་ལག་	༡༡། །དགོས་པས། འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ། བདག་སངས་རྒྱས་མ་འདོད་པ་འདི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས། སྤང་དོར་འགའ་ཞིག་བྱས་ཏེ་རོ་མ་སྟོམས་པས་ལེན་འདུག །སེམས་	
སྒྲ་	ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱེ་འཆི་དང་། གཙང་ཚྭ་དང་། དག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པ་ལ་ངས་གྲུབ་གྲུབ་པོར་བཟུང་ནས། བསྐྱར་མ་རུས། བསྐྱེ་མ་རུས་པས་ལེན་འདུག །ད་ཁྱེད་རང་ཇི་ལྟར་	203
བརྒྱུད་པ་	སོང་བར་སོང་སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་། གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱངས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། བཅ་པཅ་བྱས་ལ། གང་ལ་ཡང་ཉམ་ང་ཞིང་བག་ཆ་བ་དེ་དང་བསྐྱེས་ལ་སྟོམས་དང་མ་བྲལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩ་ལ་	

ཕ་ལག་	༡༡། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འཇུག་པ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའོ། །གང་ལ་འཇུག་ན་ཡང་དག་	205
སྒྲུབ་	པའི་ལམ་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གང་འཇུག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནམས་འཇུག་པའོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངང་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཆ་ད་	
ལྟར་	མེད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱན་དུ་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོགས་དང་། གཏོར་མ་དང་། མཆོད་	
པར་	པ་ལ་སོགས་པ་བྲ། སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གདོན་འདིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་	
པར་	སྟོང་རེ་རྗེ་བས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྲ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྟོར་བྱ་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ན། འགོ་བ་ཀུན་	
པར་	ལ་སེམས་སྟོམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་པའི་ཁྱི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅིག་བསྒྲོམ། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཚོགས་པར་བྱེད་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་བའི་	

སྒྲིལ་འཁོར་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་མ་སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞེ་མ། ཞབས་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་
 དང་པོ་ན་གསེར་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། འོག་མ་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་བུ་སྟོ་བསྐྱམས་པ། སྐྱ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པས་
 བརྒྱན་པ་ཞིག་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ། དེའི་རྩར་བཙོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ། དེའི་རྩར་ཨ་མ་ཇོ་མོ་ལབ་ཀྱི་སྟོན་མ་བསྒྲོམ། སྐྱ་ལུས་ཚུང་ལ་སྐྱ་ཤ་དཀར་པ། སྐྱ་གཟི་བརྩེད་ཅན། ཞལ་འཇུ་མ་བག་དང་བཙས་
 པ་གཅིག་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ། དེའི་རྩར་སྤྲས་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཐོད་སྟོན་བསམ་འགྲུབ་གཉིས། ཉེན་ནལ་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་བཞུགས་པ། དབུ་སྐྱ་ལི་བ། ཞལ་རས་སྐྱག་པ། སྐྱ་གཟི་བརྩེད་
 དང་བཙས་པ། ཞལ་འཇུ་མ་བག་དང་བཙས་ནས་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ། གཞན་ཡང་རང་གི་རྩ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཙས་པའི་སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱང་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ། སྤྲ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་གཡས་ན་དཔའ་བོ། གཡོན་ན་
 འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན། མདུན་ན་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསྒྲོམས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་སྟེ། བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་

ཕ་ལག་	༡༡། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྟིང་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ། ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །མ་ཅིག་ཇོ་མོ་ལ་བ་ཀྱི་སྟོན་མ་ལ་། སྤྲུལ་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ལ་། འགྲོ་མགོན་ཐོད་སྟོན་བསམ་འགྲུབ་ལ་། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་། ཆོས་ལ་། དགོ་འདུན་ལ་། སྤྲུལ་འཇིག་པོ་ཆེ་ལ་། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོག་གས་	
སྤྲུང་ཏེ།	ནམས་ལ་། དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ལན་གསུམ་གྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུས་འདི་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ། དཀར་བ། ལྗང་པ། ལྷུ་པ། ལྷེ་པ། འབོལ་བ། སྒོས་འབྱུང་ཆད་ཅུ་བསྟོམ་ལ། ལག་པ་གཡས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་ཡོད་པར་བསམ་ལ།	207
པར་དྲུག་	ཡན་ལག་གི་དང་པོ་མགོ་ཡིན་པས་རྟེན་ནས་ཐད་ཀྱིས་བཅད་ནས། སྤྲུལ་དགོན་མཆོག་ནམས་ལ་མཆོད་པར་ཕུལ་བས། ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་གསོལ་བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་དགྲོག་པའི་ནང་དུ་དོན་སྟོང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཅུག་ནས་ཕུལ་བས་དགྱེས་ཤིང་གསོལ་བར་བསམ། ཡང་རོ་སྦྱང་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་བསམ། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྤྲུལ་པ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་འདང་	

208

ཕ་ལག་	༡༡། །དབྱིངས་ནས་ནས་མཁའ་ལྟ་བུར་ངོ་སྤྲོད་ཅིང་། ཉམས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་ནི། ཚོགས་དང་གཏོར་མ་སྟོན་དུ་བྱས་ལ། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྒོ་འབྱེད་པའི་སྐབས་	
སྐབས་	འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་བྱས་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དེས་སྟོབ་མ་ལ་མེ་ཏྲོག་དབུལ་ཏེ། མདུན་དུ་ཡངས་ནས་རྒྱ་པ་གཉིས་གཤིབས། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྟེན་མཆམས་སུ་སྦྱར། ལུས་དང་པོར་བསྐྱང་ལ། དང་པོ་ཕྱང་	209
པ་ལྟར་	པོ་ལ་གཞིག་འབྱེལ་བཏང་སྟེ། བདག་གི་ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རྩ་ས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་བྱུང་པ། རྟག་ཁྲག་གི་རྒྱལ་པ། རུས་པའི་དུམ་བུ་འབྱུང་པ། ཅུ་རྒྱུས་ཀྱི་དྲ་བ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པས་	

ལ་ལག་	༡༡། །གསུམ་པ་བསྒྲོམ་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་ནི། ཀླང་པ་རྩོམ་མེད་སྒྲིལ་གྱུང་བཅའ། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ། སྒྲིལ་ཆོག་སྒྲིལ་བྱང་པོར་བསྐྱང་། མགིན་པ་ཡིད་ཅམ་དགྲ་བར་བྱ། མིག་སྒྲིལ་	211
སྒྲིལ་	ཅེ་མོ་ལ་གཏད་ལ། སེམས་འདས་པའི་རྩེ་ས་མི་གཅད། མ་འོངས་པའི་སྒྲོན་མི་བསྐྱུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར། རང་ལྷགས་སྐྱུ། འཁོལ་ལ། ཤེས་གོ། ཏད་དེ། ཆོམ་མ། བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་	
ལྷག་	གྱི་རྩོག་དཔྱོད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷང་ལས། གང་བྱན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྩེ་ས་སྐྱུ་བྱན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་	
ལྷག་	གྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཆོས་ཐམས་	
ལྷག་	ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་	
ལྷག་	དོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་དུ་ལྷ་བྱས་སོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་པས། འདི་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྩེ་ས་དང་།	

ཕ་ལག་	༡༡། །སོགས་པ་བཅུག་ནས་སྤྱིན་པས་གོང་བཞིན་ཟ་བར་བསྐྱོམ། རོ་སྟོད་ལག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོ་སྟོད་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་བཏང་བས་གཞོད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤལ་	
ཕྱོད་པ་	དགའ་བས་ཤལ་ཟ། བྲག་ལ་དགའ་བ་བྲག་ལ་འབྱུང་། རུས་པ་ལ་དགའ་བ་རུས་པ་འཆར་བར་བསྐྱོམ་ལ། ལུས་ལྷག་མ་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་མ་ལུས་པར་རིལ་པོར་བོས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ། སེམས་འདས་པའི་	
ཕྱོད་པ་	རྗེས་མི་གཙད། མ་འོངས་པའི་སྟོན་མི་བསྟ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འབོལ་ལེ་ཤིག་གོ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམ། ལུས་གཟན་དུ་བསྐྱུར། སེམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་	213
ཕྱོད་པ་	གོ། །དེ་ལྟར་རེ་མོས་སྟུ་ཁོར་རོ་རོ་ཉིན་ཅེར། མཚན་ཡལ་གྱིས་བསྐྱོམ་མོ། །རྗེས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་ནི། ཐུན་འཛིག་པའི་དུས་སྟུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་	
ཕྱོད་པ་	དུ་བདག་ཉིད་སྐྱབས་སྟུ་མཆི། །བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་པན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ལན་གསུམ་བྲ། གང་བདེའི་སྟོད་ལམ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་རྗེ་	
ཕྱོད་པ་	དང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་སྟོར་བ། གཟན་བསྐྱུར་དང་གནས་ལུགས་ལ་འཛིག་པ་དངོས་གཞི། བསྟོ་བ་བྱེད་པ་རྗེས་མོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཞེ་སྟང་གི་གཉིན་པོར་འགྲོ། གདོན་པོ་གདོན་དང་། བད་གཟེར་བྱག་	

ཞི་བར་བྱེད། གཟན་བསྐྱར་བྱས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ། ནད་ལྡང་དུབ་དང་། མོ་གདོན་ཞི་བར་བྱེད། གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པས་གཉི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ། ལྷ་གདོན་དང་ནད་བྱིང་
 ཅན་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་གཟན་དུ་བསྐྱར་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཏོང་བས་ཚུལ་བྲིམས། ཁོང་ཁོ་མེད་པར་གཏོང་བས་བཟོད་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བས་བཙོན་
 འབྱས། མ་ཡེངས་པར་གཏོང་བས་བསམ་གཏན། རྗེས་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འཛོག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་གཟན་ལ་བསྐྱར་བ་ནི། རང་གི་མིག་ལྟ་བུ་ན་ན། མིག་
 ན་བའི་སེམས་ཅན་སྟོང་རེ་རྗེ། དེ་ནམས་ཀྱི་མིག་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། བདག་གི་མིག་སྦྱིན་པ་གཏང་དགོས་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་ལ། བགལ་སྤྲོད་པས་སྟོང་སྒྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་མདུན་དུ་བྱུང་བར་བསམ་
 སྟེ། རང་གི་མིག་སྦྱིན་པར་བཏང་ལ། སེམས་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་གོང་དང་འབྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་བ་ལ་བྱའོ། །ལྷ་པ་ལྟ་བ་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་དུ་མ་ཞོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་
 ལུ་ལེན་པ་ལ་ལྟ་འདྲའི་བར་ཆད་འོང་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་གཟུགས་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། འབྲིང་སྐད་འདོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཐ་མ་འདྲེས་གཞོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་བཞི་འབྱུང་དོ། །

༡༡། །དེ་ནམས་རབ་གྱིས་གནས་ལུགས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ནི། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ནམས་གང་བྱུང་ཡང་། རང་གི་སེམས་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཆོ་འཕྲུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ཤེས་པ་རང་ལུགས་
སྲུ་སྟོང་གྱིས་སྟོང་ལ། འཕོལ་ལེ། ཤེས་གོ་བཞག་པས། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་རང་ཞི། རང་གྲོལ་ནས་སྤར་ཆོས་ཉིད་གྱི་གྲོགས་སྲུ་འཆར་རོ། །འབྲིང་གིས་ལུས་སེམས་དབྱལ་བ་ནི། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་
ནམས་གང་བྱུང་ཡང་། ལུས་སེམས་ཤག་གིས་སྤལ་ནས། སེམས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུན་གྱིས་བཏང་ནས། ཤེས་པ་སྟོང་སངས་གྱིས་སོང་ནས། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོང་སངས་གྱིས་འགོ་འོ། །ཐ་མས་སྤང་པོ་གཟན་དུ་བསྐྱར་
བ་ལ་ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ནམས་གང་བྱུང་ཡང་། ངའི་ལུས་འདི་འདོད་ན་ད་ལྷ་ཁྲིར་ཞིག་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། ལུས་མིངས་གྱིས་བསྐྱར་ལ། སེམས་རང་ལུགས་སྲུ་སྟོང་གྱིས་སྟོང་ནས་བཞག་པས། ཤེས་པ་སྟོང་
སངས་གྱིས་སོང་ནས། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོང་སངས་གྱིས་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ལྷ་བ་བདུད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བ་ནི། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གང་བྱུང་ཡང་དགོ་སྟོར་གྱི་གྲོགས་སྲུ་ཤེས་ན། ལྷ་བ་བདུད་
གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་ཤོར་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་རང་རྒྱུད་དུ་བབྱུང་ན། ལྷ་བ་བདུད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་སོང་བའོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་བདུད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་སོང་ན་གདམས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཞིང་། ཤེས་རབ་གྱིས་

[illegible]